

శ్రీ మద్భగవద్గీత

అనువాదకులు :

శ్రీ విఠ్ఠలకల్పానందస్వామిలవారు

ఇది మూలశ్లోకములు, ప్రతిపదార్థము, ధారాళమగు అనువాదము, శ్రీధీయ, టీకాసారము, విశేషాంశములు, సానువాదగీతాపాఠక్రమము, ధ్యానమాహాత్మ్యములు సమభావాత్మకములగు ఉపనిషద్వాక్యసూచిక, వేదాంతసూత్రసూచిక, గీతాశ్లోకసూచిక, శబ్దానుక్రమణిక—ఇన్నిటితో విరాజిల్లుచున్నది.

భక్తులకు సాధకులకు మాత్రమేకాక కళాశాల విద్యార్థులకు నైతము ఉపయుక్తమయిన దివ్యగ్రంథము.

పుటలు : 58+40 (అందమయిన అష్టమ ముద్రణము) వెల : రూ 9-00

‘మా దివ్యవాణి’ గ్రంథమాల

నేడే కొనండి :

వడే వడే చదవండి ::

దివ్యవారతారమూర్తుల విశ్వోపజీవ్యములైన అమృత మధుర సూక్తులు సర్వ సుగ్రహము హృదయ సన్నిహితమునైన తేటతెనుగున వీనిలో అందజేయబడ్డాయి. ఇందులో ఒక్కొక్కటి నిరుత్సాహులకు ఉత్సాహప్రదం, అశాంతిసంక్షుభితులకు శాంతిదాయకం, సంశయాందోళితులకు సంశయాపనోదకం, జిజ్ఞాసువులకు పరమార్థజ్ఞాన సమర్పకం, అందఱకీ శిక్షకం, సంస్కారకం, నిర్వృత్యాపాదకం. మువ్వన్నెల మేలి జాకెట్టుతో పాకెట్టుసైజులో చక్కని తయారీపు—

శ్రీ రామకృష్ణ ఉవాచ	0.80	శ్రీ కృష్ణవాణి	0.80
శ్రీ శారదాసూక్తి నవనీతము	0.80	బుద్ధ ఉవాచ	0.80
శ్రీ వివేకానంద శంఖరావము	0.80	కైస్తవ సూక్తిమాల	0.80
మహామృదు సూక్తిమంజరి		0.80	

ఇట్లు వ్రాయుడు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 600004.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౩౨

౧౯౭౫ - ఆగష్టు : రాక్షస - శ్రావణము

సంచిక ౨

విషయ సూచిక

శ్రీ రామకృష్ణ కల్పామృతము (ప్రార్థన)	౩౩
శ్రీ గురుసూక్తిసుధ	౩౪
సంఘ సంస్కరణము—అనువాదము : బి. ఎస్. ఆర్. ఆంజనేయులు	౩౬
శ్రీ రామకృష్ణానందస్వామి—రావబ్రహ్మచారి సి. రామానుజాచారియార్	౩౮
కళాప్రసారము (సంపాదకీయము)	
ప్రాజ్ఞజనసంసేవ్యములు	౪౧
యువకులకు శ్రీ వివేకానందుల పిలుపు	౪౩
భక్తిరత్నావళి—హుళము : శ్రీవిష్ణుపురి	౪౫
వ్యాఖ్యాత : విష్ణుచిత్తడు	
పారమార్థిక సాధకులకు సూచనలు—శ్రీ యతీశ్వరానందస్వామి	౪౬
మధుర స్మృతులు—శ్రీ హిరణ్మయానందస్వామి	౫౧
ఆస్తికుడంటే ఎవరు?—చివుకల కృష్ణమూర్తి	౫౪
తిరువళ్ళువనాయనారు—శే. భక్తచక్రము	౫౫
రాంభొట్లూ-సోంభొట్లూ—చెవిటి సోమశేఖరశర్మ	౫౭
వైరాగ్యము-సంఘటితము పరస్పర విరద్ధములా?	౫౯
పరివ్రజ్ఞ	౬౨
చార్తలు - విశేషాలు	౬౩

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము

అనువాదము :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలనాదు

ఇందు గురుదేవుని 1121 మహోపదేశములును, సంగ్రహ జీవితమును ఉన్నవి.

జీవుడు : సంసారము; మాయ, గ్రంథములు : గ్రంథులు, బాధగురువులు : బోధగురువులు, లాకితులు : వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి; సాధకులు; వారి యాదర్శములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సదుపాయములు, సర్వమతసామరస్యము, జీవుడు : దేవుడు, జ్ఞానము : భక్తి : కర్మము, బ్రహ్మతత్త్వము, సూక్తులు : నీతికథలు మున్నగు అంశము లిందు తేటతెల్లముగ పసిబిడ్డల కయిన నవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

....ఈ గ్రంథం చదువుతూంటే ఒక్క విహితానికీ, ఒక్క ఆముష్మికానికీ కాక, రెంటికీ సంబంధించిన సూక్ష్మలూ, రహస్యాలూ, కీలకాలూ చక్కగా అరటి పండ్లాల్సి చీతిలో పెట్టినట్లు ఉంటువి....

—ఆంధ్రప్రదేశ్

540 పుటలు

(ఏడవకూర్పు)

వెల : రూ. 4.50.

ఇట్లు | వాయుడు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మతము, మెలాపూరు, మద్రాసు-600004

శ్రీ శారదా దేవి చరిత్ర

శ్రీరామకృష్ణభగవానుని సతీమణియు, ఆదర్శమాతయు, యోగినియునగు
మహానీయురాలి దివ్యచరిత్ర

రచయిత:

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి అవారు

ప్రతి స్త్రీయును పురుషుడును...చదువవలసిన గ్రంథమిది...అమృతకలశము...
అనన్యసామాన్య నీతిమంజరి...తియ్యని తెలుగు...పాలవంటి శైలి...

—అంద్రప్రభ

...నారీలోకమునకేకాక, ఆధునిక వాఙ్మయమునకు ఈ గ్రంథము అమూల్యమైన
కానుక; పాఠశాలలలో, కళాశాలలలో పాఠ్యగ్రంథముగా నుండదగిన ఉత్తమ గ్రంథము.

—అనందవాణి

246 పుటలు (అయిదవ కూర్పు) వెల: రూ. 2-75

శ్రీ వివేకానంద జీవితచరిత్ర

(శ్రీ చిరంతనానందస్వామి ప్రణీతము)

ఇందు శ్రీ స్వాములవారి జీవితమున నింతకుపూర్వము గ్రంథస్థములుగాని ముఖ్య
సంఘటన లెన్నియో శ్రీవారి సోదరశిష్యులవలన విని వ్రాయబడినవి. ఇది శ్రీ స్వాములవారి
సంపూర్ణ చరిత్ర!

...శ్రీ వివేకానందస్వాములవారి యసమాన వాగ్దేవతవమును మంచి నుడికారపు
టాడుపుతో శ్రీ చిరంతనానందులు తెలుగునఁ బ్రదర్శించిరి. వివేకానందుల వాఙ్మయ
మూర్తి కీ తెలుగునేత యలంకృతి...

—మేటారి ప్రభాకరకాపి

నిర్దుష్టమైన భాష, అందమైన ఆచ్ఛు, ఆకర్షకమైన రూపము.

432 పుటలు (పదవ కూర్పు) వెల: రూ. 4-00

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004.

హిందూ మతము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు హిందూమతస్వరూపమును సాశ్వాత్యఖండవాసులకు బోధించి, దానికి లోకసన్మానమును, వ్యాప్తిని కలిగించిన దివ్యవాక్కు లిందు సులభమందర మగుభాషలో వివరింపబడియున్నవి.

(168+18) పుటలు

వెల: రూ. 4-00

కర్మ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఇందు శ్రీ స్వాములవారు కర్మయోగతత్త్వమును అరటిపం వొలిచినట్లు విశదీకరించియున్నారు. కర్మమెటుల మోక్షసాధనమో స్పష్టీకరించియున్నారు.

(146+8) పుటలు

(అష్టమ ముద్రణము)

వెల: రూ. 4-00

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

ఫోటో : 71231

ఫోటో కాపీ : 635

మా మానవత్రికలు వేదాంతకేసరి

కత్తకాపు - మత - సంస్కృతివిషయకంగా 1914-వ సంవత్సరంనుండి వడవబడుతుంది

అంగ్ల మానవత్రిక

ఇండియాలో	శ్రీ లంకలో	అమెరికాలో	ఇతర విదేశాలలో
సాలు చందా : 8 రూపాయలు	10 రూపాయలు	4 డాలర్లు	1 పౌను
జీవిత చందా : 150 ..	200 ..	70 ..	18 పౌనులు.

శ్రీ రామకృష్ణ విజయం

మత - సాంస్కృతికవిషయకంగా 1921-వ సంవత్సరమునుండి ప్రచురించబడుతున్న తమిళ మానవత్రిక

ఇండియాలో	శ్రీ లంకలో	అమెరికాలో	ఇతరవిదేశాలలో
సాలు చందా : 7 రూపాయలు	9 రూపాయలు	3 డాలర్లు	₹ 0-70
జీవిత చందా : 100 ..	150 ..	50 ..	12-పౌనులు.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభు

1944-వ సంవత్సరంనుండి ప్రచురించబడుతూ విశ్వసనీయమైన ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానమృతమును వెదజల్లే

తెలుగు మానవత్రిక

ఇండియాలో	శ్రీ లంకలో	అమెరికాలో	ఇతరవిదేశాలలో
సాలు చందా : 7 రూపాయలు	9 రూపాయలు	3 డాలర్లు	₹ 0-70
జీవిత చందా : 100 ..	150 ..	50 ..	12-పౌనులు.

1. చందాదారులు ఉత్తరప్రత్యుత్తరాల్లో తమ 'చందాదారు సంఖ్య' మదాహరిస్తూ విలాసాలను సృష్టంగా వ్రాయాలి.
2. పత్రిక అందకపోతే మాసాంతానికి చూకు తెలుపాలి.
3. చందాదారులకు మేము ప్రచురించిన గ్రంథాలను 5% తగ్గింపు ధరలకు అందజేస్తాం. విశ్రాంతి క్రింది విలాసానికి వ్రాయండి.
4. ప్రముఖ సంస్కృతి కేంద్రాలలో ప్రచారంలో ఉన్న యీ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన పత్రికలు అడ్డంకైపైంట్లకు చక్కని ప్రాసకాణ. రేట్లకు వ్రాయండి.
5. సమీక్షకు గ్రంథాల పంపిణీవస్తుడు రెండేసి ప్రతులు వంపవలసివదలి గ్రంథకర్తలకు ప్రకాశకులకు చూ ప్రార్థన.
6. ప్రచారంజకములైన మత - కత్తకాపు - సంస్కృతివిషయక స్వతంత్ర వ్యాసాలను రచయితలు అందజేస్తే సంపాదకులు కమ్ముల కద్దకొని ప్రచురిస్తారు.
7. పత్రిక పెప్పిమెన్సాని కోరేవారు 75 పైసల పోస్టేజీ వసూలి.

ఇంకా వివరాలు కావలసివారు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠం, మైలాపూరు. మద్రాసు-600004

అనే విలాసానికి వ్రాయండి.

‘అభివృద్ధి కరణం దుమ, యా త్తనంబ యతనికృత నీడు ననుభూతి కందు వర్క’

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము 3౨

౧౯౭౫ - ఆగష్టు : : రాక్షస - శ్రావణము

{ సంచిక ౨

ఓం నమో భగవతే శ్రీరామకృష్ణాయ !

ప్రార్థన

శ్రీరామకృష్ణ కర్ణామృతము

భక్తానాం హృదయే జాగ్రద్యోగినాం విటలే స్వపన్
సుష్యపన్ జ్ఞానినాం మూర్ధ్ని రామకృష్ణో జయత్యసౌ.

దైవభక్తుల హృదయమున జాగృతమైయుండు తత్త్వము యోగి జనుల ఫల
మున స్వప్నముల గనుచుండు తత్త్వమును జ్ఞానుల శిరస్సులందు నిదురించు తత్త్వమును
ఆ శ్రీరామకృష్ణుడే.

ఏకత్ర సమ్మిళితవిశ్వ శుభస్వరూపా శ్రీదక్షిణేశ్వరపురే విహితాధివాసా
అజ్ఞేషు కీర్ణవరమాతృసుఖానుభూతిరీయాచ్చిరం భరతవర్షమహావిభూతిః.

భరతవర్షమునకు పెన్నిధియగు శ్రీరామకృష్ణుడు చిరము జీవించుగాక, దక్షిణేశ్వర
దేవాలయ నివాసి మూర్తీభవించిన నర్వశుభసందోహములును అగు శ్రీరామకృష్ణుడు చిరము
జీవించుగాక, అజ్ఞానపంకమున జక్కిన మానవులకు బ్రహ్మనుభూతినిచ్చు శ్రీరామకృష్ణుడు
చిరము జీవించుగాక.

శ్రీ గురు సూక్తి సుధ

దేవేంద్రనాథ్ బాసు ప్రశ్న : అయ్యో, ఏ అభిప్రాయము గొప్పది — భగవంతుడు సాకారుడనునదియో? నిరాకారుడనునదియో?

1) రామకృష్ణులు : నిరాకారమును గూర్చి రెండు రకముల అభిప్రాయములున్నవి, “పక్షము” “అపక్షము” అని. భగవంతుడు నిరాకారుడను పక్షమైన అభిప్రాయము నిజముగా గొప్పదే. దీనిని సాకారుడగు భగవంతుని ద్వారా అందుకొనవలయును, నిరాకారమును గూర్చిన అపక్షమైన అభిప్రాయమన్నచో — కన్నులు మూసికొనగనే అది యంతయు తమస్సు, బ్రాహ్మసమాజకుల విషయములో వలె.

స్వయంకృతమైన ప్రశ్న : సాకారుడైన భగవంతు డెవరో నీకు తెలియునా?

శ్రీ రామకృష్ణులు : నీరు, మంచుగడ్డవలెనే, గడ్డకట్టుకొనుట వలన నీకు మంచుగడ్డ అగుచున్నది. మంచుగడ్డలో పలగాని వెలుపలగాని నీరే. మంచుగడ్డ నీరు తప్ప మరేమియు కాదు. కాని ఇటు చూడు. నీటికి ఆకారము లేదు. కాని మంచుగడ్డ కున్నది. అట్లే అవిభాజ్యమైన సచ్చిదానందము భక్తుని భక్తివలన గడ్డకట్టుకొనినట్లే మంచుగడ్డవలె వివిధ రూపముల దాల్చును.

స్వయంకృతమైన ప్రశ్న : ఆధ్యాత్మిక గురువు పట్ల భక్తి ఎట్లుండునో నీకు తెలియునా?

శ్రీ రామకృష్ణులు : ఆధ్యాత్మిక గురువు ఏమేమి పలుకనో శిష్యుడు వెంటనే దానిని దగ్గింపగలుగును. అర్జునున కట్టి భక్తి యుండెను. ఒకనాడు అర్జునునితో రథమున బోవుచు శ్రీకృష్ణు డాకసమువైపు చూచి ఇట్లనెను. “స్నేహితుడా, చూడు. అచ్చట నెగిరిపోవు

చున్న పావురముల గమి ఎంత అందముగ నున్నదో!” అర్జునుడు చూచి వెంటనే “బోయీ మిత్రమా, ఎంతో చక్కని పావురములు” అని యనెను. మరుక్షణమే శ్రీకృష్ణుడు మరల చూచి ఇట్లనెను. “మిత్రమా! ఏమాశ్చర్యము! ఇవి పావురములే కావు.” అర్జునుడు చూచి “అవును సుమా, అవి పావురములు కానే కావు.” అనెను. ఇచ్చట విషయము నర్థము చేసికొనెడు. అర్జునుని సన్మతమున దీని మానము లేదు. శ్రీకృష్ణుని మెగమెచ్చులకై అతడట్లని యుండడు. కాని శ్రీకృష్ణుని పట్ల అతని కెంత భక్తి యనగా అతని వచనములవై నెంత విశ్వాస మనగా అత డేది వర్ణించినను తప్పునను బట్టెనను, దానిని అర్జునుడు తన కన్నులతో నిజముగా చూచును.

స్వయంకృతమైన ప్రశ్న : ఇటు చూడుము. ధ్యానమునకు కూర్చొనుటకు ముందు (తనను చూపుచు) దీనిని ఒకసారి తలచుకొనుము. నే నేల ఇట్లనుచున్నాను!

శ్రీ రామకృష్ణులు : నీకు ఇచ్చట నమ్మకమున్నది కనుక. దీనిని తలచుకొనుట నీకు భగవంతుని జ్ఞప్తికి తెచ్చును. దీనిని గమనింపలేదా? ఆవుల మందను చూచినచో ఆలకాపరి జ్ఞప్తికి వచ్చును. పుత్రుని చూచినచో అతడు తండ్రిని జ్ఞప్తికి తెచ్చును. న్యాయవాదిని చూచి న్యాయస్థానమును గుర్తు తెచ్చుకొనును. ఈ విషయమున కూడ నట్లే. అర్థమైనదా? మనస్సు ఇచ్చటను అచ్చటను ఎల్లడలను విచిన్యబడియున్నది. (తనను చూపుచు) దీనిని తలచుచున్నచో అది ఒకచోట నమకూడును. అప్పుడు దైవోన్ముఖము చేసినచో సరియగు ధ్యానము కొనసాగును.

స్వయంకృతమైన ప్రశ్న : ఆధ్యాత్మిక భావముల వలననే భగవంతుని సాక్షాత్కరించుకొన సాధ్యమగును. అవి లేనివానికి భగవత్సాక్షాత్కారము సాధ్యమా?

శ్రీరామకృష్ణలు : ఆధ్యాత్మిక భావములు ఆవశ్యకములు. ఒక ప్రత్యేకమైన ఆధ్యాత్మిక భావమును పెంపొందించుకొనవలెను. అప్పుడు భగవంతుని పిలువవలెను. “ఎవఁ భావ మెట్టిదో అతఁలాభ మెట్టిది; మూలమైనది విశ్వాసమే. భావమునుండియే ప్రేమ జనించును.” ఆధ్యాత్మిక భావములు తప్పక ఆవశ్యకములు. అట్టిచే విశ్వాసము కూడ. పట్టువదలకయుండుట అపసరము. అప్పుడే విజయము సాధింపగలడు. భావ మన నేమో తెలియురా? భగవంతునితో నొక బాంధవ్యము నేర్పరచుకొని దానిని మన కన్నల ఎదుట ఎల్ల వేళలయందును దీ పియతముగ నుంచుకొనుట. తినునప్పుడు త్రాగునప్పుడు కూర్చుండునపుడు నిదురించునపుడు మొ॥—దీనినే ఆధ్యాత్మిక భావ మందురు. ఉదాహరణమునకు “నేనతని సేవకడను” “నేనతని బిడ్డను” “నేనతనిలో నొక భాగమును” ఇది “పక్వమైన అహంకారము, జ్ఞానాహంకారము.” “నేను బ్రాహ్మణుడను, నేను క్షత్రియుడను” “నేను ఫలానావారి కుమారుడను” “నేను ఫలానావారి తండ్రిని” ఇవి యన్నియు ఆధ్యాత్మికమైన అజ్ఞానపుటహంకారములు. ఇవి యన్నియు వదలుకొనవలెను, త్యజింపవలెను. అహంభావమును గర్వమును దృఢతరముగ చేసి ఇవి బంధనములను కల్పించును. నిరంతర స్మరణ మవసరము, మనస్సునం వొక భాగమును ఎల్లప్పుడును భగవంతునివైపు

ఊర్పి యుంచవలెను. అప్పుడు మాత్రమే జయము కలుగును. ఒక ప్రీతిపూర్వకమైన బాంధవ్యమును వదలక అవలంబించి అతనిని స్వంతము చేసికొనవలెను. ఈ విధముగ మాత్రమే భగవంతునిపై ప్రేమ సహితమగు వత్తిడికొని రాగలము. చూతువుగదా, ఎవరితో నైనను ప్రథమ పరిచయ మేర్పడినపుడు ఏర్పడబోవునపుడు అతనిని అయ్యో, తమరు అని పిలుతుము. పరిచయము గాఢమగుకొలది అదిపోయి ‘మీరు’ వచ్చును. పరిచయము సుస్థిరమైనపుడు ‘మీరు’ కూడ ఎ బ్బెట్టుగ నుండును. ‘నీవు’ కావలసి వచ్చును. భగవంతుని తనవానికంటె సధికతరముగ చేసికొనవలెను. అప్పుడు వచ్చును జయము. ఉదాహరణమునకొక కాలుజారిన వనితను తీసికొనుము. అప్పుడే ఆమె ప్రేమికిని ప్రేమింప మొదలిడినది. అచ్చట ఎంత రహస్యము భయము సిగ్గు! ఈ ప్రేమ ప్రగాఢమైనపుడు ఈ భావము లేవియు మిగలవు. అందఱి ఎదుటను అతని చేయి పట్టుకొనునంత దూరము పోయి కలుంబమునకు బాహ్యయగును. అత డామెనుపోషించుటకు సందేహించుచు వదలివేయ దలచుచో ఆమె వాని మెడపై కొంగువేసి లాగును. “ఏమి! ఇల్లు వాకిలి వదలి నీకొఱకై నన్ను నేను నిస్సహాయురాలినిగ చేసికొంటిని, ఇప్పుడు నన్ను వదలివేయ జాతువా? నన్ను భరింపక నీకు తప్పదు.” ఇట్లే భగవంతునికొఱకై సర్వమును త్యజించి అతనిని స్వంతము చేసికొనినవాడు అతనిపై వత్తిడి తెచ్చును. ఇట్లగును. “నేను నీకొఱకై సర్వమును పరిత్యజించితిని. నాకు నీవు ప్రత్యక్ష మగుదువో లేదో చెప్పుము!”

సంఘ సంస్కరణము

అనువాదము: బి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులు

(రాజమండ్రి శ్రీరామకృష్ణమఠములో పూజ్యశ్రీ విమలానందస్వామి వారొనర్చిన ప్రసంగసారాంశము)

విద్యాదానములో రెండు స్థితులు గలవు. అన్నదానము తర్వాత వచ్చునది విద్యాదానము. విద్యాదానమునందలి ఉత్కృష్టస్థితి ముక్తిని కల్పించును. అట్టిది మోక్షదానము. దిగువ మెట్టునందలి విద్యాదానములో మానవ జాతికి మరింత సామరస్యమును, మరింత సంఘటితత్వమును, కార్యాచరణమునందు మరింత నైపుణ్యమును, మరింత ఆత్మవికాసమును, మరింత ఆత్మనిగ్రహమును కల్పించు విద్యలన్నియు చేరియున్నవి. మన గ్రంథములనుండి, గ్రంథాలయములనుండి, ఉపాధ్యాయులనుండి, ఆచార్యులనుండి, గృహములనుండి, విద్యాలయములనుండి నేర్చుకొనుచున్న జ్ఞానములో ఈ విద్యలన్నియు ఇమిడియున్నవి. మనము ఈ విద్యలయందలి విశిష్టతకు ప్రాధాన్యమియినచో అవియన్నియు కేవలము ఒక సముదాయముగానే నిలచిపోవుచున్నవి. ఈ (సారభూతమైన) విశిష్టత దేనివలన కలుగుచున్నది? తాము బోధించిన దానిని తమ జీవితములందు ఆచరించిన వ్యక్తులవలననే ఆ విశిష్టత కలుగుచున్నది. కావున బోధించువారి నడవడికపై విద్యయొక్క విశిష్టత ఆధారపడియున్నది. తాను బోధించినది మొదట తాను ఆచరించి చూపించుటచేతనే శ్రీరామకృష్ణుడు ఉత్తమోత్తమ గురువయ్యెను. ఎవరైనను పిల్లవానితో “అ బ్బాయి! అబద్ధమాడవద్దు, వరులకు సాయపడుము,” అని చెప్పెను. ఆ చెప్పినవాడు ఆ ప్రకారము ఆచరింపడని పిల్ల

వాడు గ్రహించినచో అతడిచ్చు సందేశము అర్థరహితమగుచున్నది.

శ్రీరామకృష్ణుడు ఒక చక్కని సీతీకథను చెప్పెను. ఒకడు తన పిల్లవానిని వైద్యుని యొద్దకు కొనిపోయెను. వైద్యుడు ఆ పిల్లవానిని పరీక్షించి “రేపురండు, మందు చెప్పదును” అనెను. ఆ తండ్రి ఆ జబ్బుపిల్లవానిని మరునాడు వైద్యునివద్దకు గొనిపోయెను. వైద్యుడు “పిల్లవానికి బెల్లము ఈయవద్దు” అని సలహా ఇచ్చెను. అప్పుడతడు “ఈ చిన్నమాట పిల్లవానికి నిన్ననే చెప్పియుండవచ్చునే?” అని ప్రశ్నించెను. వైద్యుడప్పుడు ఇట్లు చెప్పెను. “నేను అప్పుడు చెప్పలేక పోయినాను. చెప్పకూడదు కూడ. నా గదిలో అప్పుడు బెల్లమున్నది. పిల్లవాడు దానిని గమనించినాడు. నేను చాల బెల్లము తినదనని, అందుచేతనే బెల్లమును నిల్వయుంచి నానని పిల్లవాడు అప్పుడు అభిప్రాయపడినాడు. ఈ వైద్యుడు చెప్పనదొకటి, చేయనది యొకటి అని వాడు తలంచును. వానికి నాయందు విశ్వాసముండదు. కావున ఈ విషయము నిన్న చెప్పలేదు. ఈ రోజు మొదలు నేను చెప్పిన విధముగా చేసిన పిల్లవాడు స్వస్థత చెందును.” ఇందొక పరమ సత్యమున్నది. సత్రవర్తనద్వారా, ధర్మము ద్వారా ఇతరులను సంస్కరింపదలచువారు మొట్టమొదట తాము ఆదర్శవంతులుగ నుండవలెను.

తమ బోధలను తాము ఆచరింపవలెననియు, తాము ఆచరించుదానిని చూచి ఇతరు లనాన రించునట్లు చేయవలెననునదియే శ్రీరామకృష్ణ సందేశము.

భగవద్గీత ద్వితీయాధ్యాయములో “స్థిత్యాస్యామంత కాల్మషి బ్రహ్మ నిర్వాణ మృచ్ఛతి”, “జీవితాంతమునందైనను యథార్థజ్ఞానమునందు నెలకొనిన యోగి బ్రహ్మసాక్షాత్కారమును పొందును” అని చెప్పబడినది. ఆ జ్ఞానమునందు నెలకొనియుండుట యనగా తాము బోధించుదానిని తాము ఆచరింపవలెనని అర్థము. ఇది మిక్కిలి కష్టమైనపని. ఈ విషయమును నొక్కి వక్కాణించుటయే శ్రీరామకృష్ణుని పరమ సందేశము. ఆయన ప్రయత్నమును, దీనిని విస్మరించితిమేనిమనము చదివిన గ్రంథ సంపుటములు, చేయు ప్రచారములు నిరర్థకములుగనే నిలచిపోవును. కనుక నేను మొదట ఆయన సందేశము “ఖండన భవబంధన” అనగా మానవునకు ముక్తి కల్పించుట అని ప్రారంభించితిని.* ఈ ముక్తి కల్లు పెట్టు? శరీరము, మనస్సు, ఆత్మ అను త్రికరణములయందు శ్రద్ధవహించుటచేతనే మానవుడు మొట్టమొదట సౌష్ఠవమైన శరీరమును, సౌష్ఠవమైన మనస్సును కల్దియుండవలెను. అప్పుడే తక్కినవి సాధ్యమగును. ఆధునిక విద్యావేత్తలుగూడ విద్య యనునది సౌష్ఠవమగు జాతియందు సౌష్ఠవమైన శరీరమును, సౌష్ఠవమగు మనస్సును, నిర్మించుటకు తోడ్పడవలయునని చెప్పుచున్నారు. సరియైన శ్రద్ధ తీసికొననిచో శరీరమును సౌష్ఠవముగ నుంచుట అసంభవము. చిన్నతనము నుండియు క్రమశిక్షణలేనిచో సౌష్ఠవమైన మనస్సు కల్దియుండుట దుర్బలము. ఈ రెండు విషయములయందు శ్రద్ధతీసికొనినచో సౌష్ఠవమైన జాతి దానియంతటదియే సంభవమగును. కావున సంఘముపై తాము ప్రయోగింపదలచిన విధానములన్నింటిని మొదట తమపై ప్రయోగింపక

సంఘమును బాహ్యముగా సంస్కరింపదలచిన సంస్కర్తలందఱు తప్పక పరాజయము పొంది తీరుదురు. అందులకే స్వామి వివేకానందజీ పదేపదే యిట్లు చెప్పెను. “నేను సంస్కర్తను, కాని నేను కూకటి వ్రేళ్లనుండి సంస్కరింపదలచితిని. సంఘమునకు అచ్చటచ్చట మాసికలు వేయదలంపలేదు.”

సహజముగా రెండుతెగల సంస్కర్తలు గలరు. కొందఱు ప్రజల ఆలోచనా విధానమును సంస్కరింప జూచుచున్నారు. మరి కొందఱు వారిని ఆర్థికరంగమున సంస్కరింప నెంచుచున్నారు. పరిపాలనా విధానములలో చైతన్యవంతులను గావించి రాజకీయ ప్రబోధము గావింప జూచుచున్నారు. ఈ సంస్కరణలన్నియు ఆయా కాలములలోను, ఆయా పరిస్థితులలోను, ఆయా అవకాశములలోను అవసరమైయున్నను, అవి వ్యక్తి ఉత్తమ విషయములవైపు మరలుటకు సమర్థుడైనపుడే ఫలకారులగుచున్నవి. భవన నిర్మాణమునకు పగిలిన, అరకాల్పు ఇటుకలు పనికిరావుగదా! ఆ భవనపు స్థిరత్వము, శాశ్వతత్వము దాని కట్టడములో ఉపయోగించిన వస్తువులపై ఆధారపడియుండును. అట్లే మానసిక విశిష్టత, శరీరముపొందిన శిక్షణ విధానములే సంఘమును చెప్పకొనదగినదిగా ఉంచగలుగుచున్నవి. కావున ముఖ్యముగా ఈ విషయమునకై అత్యంత ప్రాధాన్యమియవలసియున్నది. “నేను ఆమూలాగ్రమైన సంస్కారమును కొరుచున్నాను” అని వివేకానందజీ చెప్పినదానికి అర్థము మనుష్యునియొక్క మనస్సును సంస్కరించి, తద్వారా ఈ తరము వారికి, రాబోవు తరమువారికి ఎక్కువ సహాయము చేయవలయుననుటయే, మొట్టమొదట

మనము పేదరికమును నిర్మూలించవలయునని ఆయన మరల మరల నొక్కి వక్కానించెను. ఈ సమస్య పట్టుకొనిది సమాప్తిమునిలకడ లేనిది. ఈనాడు కూడా ఆ కార్యక్రమము మన ముందున్నది. పేదరికము తొలగించుటకు స్వామిజీ రెండు మార్గములు సూచించెను.

సంఘమును క్రమబద్ధమొనర్చి శాస్త్ర విజ్ఞానమును ఉత్పాదక విధానములో అమలు పరచుట ఒకటి. దీనికంటె అత్యంత ప్రధానమైనది ఆస్థానిగ్రహము, పట్టువిడువని పరిశ్రమ, ప్రాచీన భారతీయులు దేశకాల పరిస్థితులను గమనించి, గౌరవముతో నిచ్చిన వస్తువును స్వీకరించలేక దేనిని గాని యెవ్వరినుండి గాని యాచించెడివారుకారు. పరాన్నభుక్తువలె ఇతరులపైబడి జీవించుట పాపమని వారు భావించిరి. ఆత్మావశ్యకమైన పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు తప్ప దానమాను స్వీకరించుట పైతిము మహాపాపము. దానమిచ్చుట మహా పుణ్యకార్యమని మన శాస్త్రములు శ్లాఘించుచున్నవి. కాని యే వస్తువునైనను స్వీకరించుట అపమానమునకు హేతువు. మానవుడు తాను తీసికొనిన దానికంటె, తిరిగి యిచ్చునది హేచ్చుగా నుండవలెను. తాను తీసికొనుట, అభివృద్ధిచేసి తిరిగి యిచ్చుటకొకటే. సంస్కృ

తములో ఒక శ్లోకమున్నది: భగవంతుడు బలీచక్రవర్తిని మూడడుగుల భూమి యాచించుటకు వామకుడుగా అవతరింపవలసి వచ్చినది. భగవంతుడు పైతిము యాచింపవలసివచ్చుట అల్పుడుగావలసి వచ్చెను. స్వర్గాదిలోకములకంటె ఉన్నతుడైన భగవంతుడు, ఇతరులను యాచింపవలసివచ్చుట బాలునివలె కరుచగా మారవలసివచ్చెను. యాచన అంత సీచము, యాచింపనేరదు. అంతేగాక, ఆత్మనిగ్రహము వలననే కోరికలు తగించుకొనుట సాధ్యమను విషయము నెవ్వరును మరువకూడదు. ధర్మశాస్త్రములో మనోహరమైన యొక శ్లోకము గలదు. “వస్తురంజయమును, సంపదను, అధికాధికముగా కోరునట్టి సన్యాసిని, తన కుటుంబము కొఱకై నను సంపాదించని గృహస్థును పెద్దబండతోకట్టి సముద్రమధ్యమున విసరి పారవేయవలయును.” చమత్కారమైన ఈ సూక్తి గొప్ప పాఠమును నేర్పుచున్నది.

కనుక సంఘసంస్కరణము మొదట ఆత్మసంస్కరణముతో ప్రారంభము కావలెను. ఆత్మసంస్కరణమును సాధ్యముగ చేయునదియే విద్య అట్టి విద్యయే ఆత్మసంస్కరణముద్వారా సంఘసంస్కరణమును మోక్షప్రాప్తిని కలుగజేయును.

శ్రీ రామకృష్ణానందస్వామి

రావుబహదూర్ సి. రామానుజాచార్యర్

శ్రీరామకృష్ణభగవానులు అన్ని రకముల ఆధ్యాత్మిక సాక్షాత్కారములకును కూడలి స్థానము. వారి జీవితము అన్ని జీవితములకు ప్రాణము. ఆయన మతము అన్ని మతములకును మతము. ఆయనయందు పరాకాష్ఠ నందిన

ఆధ్యాత్మికవిశాసజ్వాలయందుండి కరదీపికలు భూమండలమున నన్ని దేశములకు అన్ని కాలములలోను వెలుగు నిచ్చుటకై కొనబోబడినవి. ఆయన శిష్యుల సాధనసంపత్తి భిన్నవిభిన్నములైనను ప్రతి యొక్కరును ఆత్మన్నతమగు

ఆధ్యాత్మిక సాక్షాత్కారమును సాధించిరి. కొందఱు దానికి అమేయమగు ధీశక్తిని కూడ జోడించిరి. ఎల్లరును ఆ మహాత్ముని సాక్షాత్కారములతో నొక యశమును గ్రహించి వారి వారి కిష్టమగు రీతిని దానిని అభివృద్ధి చేసి కొనిరి. తుదిని సర్వోత్తమసాక్షాత్కారమును బడసిరి. వైచూపులకు వారు భిన్న విభిన్న ప్రకృతుల వారనిపింపవచ్చును. వారి ప్రకృతులు పరస్పరము విరుద్ధము లని నైతము అని పింపవచ్చును. కాని, ఏ రండఱి యుత్కంఠకు ఉద్బుద్ధతకు మూలము ఒకరే ననియు ఆయన తన మానసపుత్రు లండఱి సాక్షాత్కారముల సమష్టి యనియు శాంఖియూత యనియు మతసమన్వయ కర్తయనియు గుర్తుచు కొనినచో ఇట్టి యపోహలు తలయెత్తవు.

శ్రీరామకృష్ణానందస్వామి వారి యందు జ్ఞానము ధక్తి సేవాధర్మము సముచితముగ మిశ్రితములైనవి వారియందు అద్వైతజ్ఞానము అంతర్యామినియై వారి ప్రగాఢమగు ధక్తిభావమునకు మూలాధారమైనది. వారి దృష్టిలో భగవంతునితోడి విశ్వమును సాక్షాత్కరించు కొనిన పిదప పెంపొందు ధక్తియే పరధక్తి. ఒకడు మరొకనితో తాదాత్మ్యముచే పొందినచో అట్టి తాదాత్మ్యము పిదప అతనిపట్ల కలుగు ప్రేమయే ఉన్నతతమ మని వారనుచుందురు. వారు ద్రష్టయగుటచే వారి మనస్సు యొక్క లోతుల నన్వేషించి అచ్చటి రహస్యములను అచలీలగ తెలిసికొనుచు సాధకుల కేర్పడు వివిధ సమస్యలకు సమాధానములను కనుగొనడివారు.

వారి జీవనశ్రుతి వారి జీవిత లక్ష్యము గురు శుశ్రూషయే. వారికి వారి గురుదేవులును పరాత్పరుడను ఒకరే. సోదరి దేవమాత యని నట్లు "వారి స్మృతియందు గురుదేవులకు తప్ప మరి దేనిని స్థానము లేదు. ఆ యన తన

నెప్పుడో మఱచిపోయెను, వారి జీవనమంతయు గురుదేవులయందే." గురుధక్తి వారిలో అణువణువునను ఆవేశించినది. సేవాత్మీయతతో ఆస్మిన్మృతి నండుటకు వారే విశిష్టాదాహరణము. శ్రీరామచంద్రునకు లక్ష్మణస్వామి నిద్రాహారములు వడలి చేసిన కైంకర్యమును వారు స్ఫురింపజేయుదురు.

శ్రీరామకృష్ణుల వ్యక్తిత్వము ఆధ్యాత్మిక శక్తి ప్రేమశీలత ఎల్లర మనస్సులను హరించును. అది వారియందు అంతటి భక్త్యావేశమును నెలకొల్పి ఏమాత్రమును సడలిపోకుండ కాపాడుటలో ఆశ్చర్య మేమియు లేదు. కాగా శ్రీరామకృష్ణుల భౌతికసాన్నిధ్యము తొలగి పోయిన పిమ్మట కూడ శ్రీరామకృష్ణానందస్వామివారి జీవిత శీషమగు ఇరువదియేను సంవత్సరములు వారి గురుధక్తి యను జ్యోతి ఎట్టి హృదయవిదారక పరిస్థితులలో నైనను, ఎన్ని సంకటములలోనైనను, ఏమాత్రమును వందగింపక వెలుగుచునే యుండుటయే అద్భుతము. శ్రీరామకృష్ణులకు వారి హృదయ పూర్వకమగు ఆత్మార్పణమునకు శ్రీవాంపట్ల వారికి గల యచంచల విశ్వాసముతోడై ప్రోది చేసిన గురుధక్తి ఎట్టి విపత్కర పరిస్థితులందును చెక్కుచెదరలేదు. ఉక్కును ఒకసారి అయస్కాంతముగ చేసినచో ఇక సర్వదా అయస్కాంతముగనే ఉండిపోవును గదా!

సాధారణ జనులు ఇష్టదైవముయొక్క దివ్యసాన్నిధ్యము ననుభవించు మహాన్నతస్థాయి వరకు తమ ధక్తిని క్రమక్రమముగ నభివృద్ధి చేసికొందురు. స్వామివారి విషయమున నిది విచరీతమైనది. అత్యంతము అపూర్వమగు అద్భుతవశమున వారికి ప్రప్రథమమననే వారి ఇష్టదేవతాసాన్నిధ్యము భౌతికముగ నేలభించినది. ఆ దివ్యసాంగత్యమువలన వారియందు శాశ్వతముగ నెలకొనిన ధక్తిప్రథలు జీవద్విశ్వాసము

ఎంత గాఢమైన వనగా తరువాతి సంవత్సరము లలో ఎట్టి బలహీనమైన యాదృచ్ఛికమైన సూచనలైనను వానిని ప్రజ్వలితములుగ నుంచుటకు సమర్థములైనవి. అట్లే కానిచో పన్నెండు సంవత్సరములు ఏ కైకదీక్షతో వారి గురుదేవుల స్మారకచిహ్నములను పరిరక్షింపగలరా? వారి గురుదేవులు ఆ ఛాయాచిత్రమునందు వేంచేసి యున్నారని దర్శించి దినదినమును వారు బ్రతికి యున్నప్పటివలెనే అన్నము తినిపించుచు గుడ్డలు మార్చుచు వీవన వివరుచు ఎట్టి యశాకర్యమును కలుగకుండ అసాధారణ ప్రేమ మార్దవముతో సేవింపగలిగెడు వారా? వారికి పూజ యాంత్రిక మంతమాత్రము కాదు. సంప్రదాయము మాత్రము కాదు. తాను సర్వవిధముల ఋణపడి యున్నవారికి, ఎవరు వినా తనకు జీవితమే లేదో అట్టివారికి, చేయు ప్రేమ సంధరితమైన భక్త్యుత్సాహ సమన్వితమైన పరిచర్య. ఈ పూజయందే ఆయన తనయొక్క ఆధ్యాత్మిక సాధన సర్వస్వమును అమోఘమగుమోక్ష సాధన సామగ్రిని దర్శించెను. పూజామందిరమున పూజ చేయునపుడు పూజను దర్శించునపుడు వారియందు స్పష్టముగ తోచు త్రికరణ శుద్ధి అమేయమగు భక్త్యాతిరేకము మందిర వాతావరణమును భక్తితరంగములతో నింపి వేయును. అతిశయ భక్తిచేతను ప్రశాంతత చేతను ఉజ్వలమగువారి వదనమును దర్శించుటయన, భక్తి పూరిత హృదయముతో వారు దైవసన్నిధిని నిల్పుండుటను చూచుట యన; వారి శరీరమున కండరములు తరంగితములై నకల శరీరమును నివేదింపబడు చుండుటను గాంచుటయన, నిజమగు పూజయన నేమో గుర్తించుటయే. అతిసులభముగ బాహ్యలక్షణములను దాటి ఆంతరాదర్శమును దర్శించుటయందు వారతిసమర్థులు. కనుకనే దారిప్రక్క

నున్న గుడిసెలోని దైవమూర్తియు గర్భగుడి యందు సర్వలక్షణ సమన్వితమై సర్వోపచార సంయుతమైన దైవమూర్తివలెనే వారికి తాదాత్మ్యము కల్గించెడిది. స్వామివారిని దర్శింప నోచుకొనని పలువురకు “జీవముచిందు భక్తి” అనునది అర్థము లేని మాటలుగనే యుండును. “భక్తి కలిగిన వానికి అన్నియు కలవు, భక్తి లేని వానికి ఏదియు లేదు,” అను శ్రీరామకృష్ణవచనమునకు స్వామి వారే దృష్టాంతము. గురుదేవులయందు భక్తి విశ్వాసములు వీరియం దెంత వికసించిన వనగా తనను వారియం దొక భాగముగనే భావించెడి వారు. తత్ఫలితముగ గురుదేవు లంగీకరింపని వానిని వారును ఎట్టి పరిస్థితులలోనైనను అంగీకరింపరు. గురుదేవులు నమ్మినదానిని, పలికినదానిని, మాటమాటలేక అంగీకరించెడివారు. అట్టి దివ్యచరిత్రుని ఆదర్శసాధువును మదరాసు నగరము తన నడుమ నుండ బడయ గల్గినది. మద్రాసు మతము ఉద్యమముల కార్యక్రమములకు వారు ఆచంచలములైన పునాదులను నిర్మించిరి. వ్యవస్థలను స్థాపించుటకంటె మానవులను దిద్దుటయందే వారికి ఎక్కువ విశ్వాసము. “నా ఆచారము నేను యాచించుకొందును. ఏ సత్రపు టరుగుపై ననో నడుము వాల్చుగలను. నా గురుదేవుల యుపదేశములను మాత్రము నన్ను బోధింప నిండు. దానిని వినుట కెందఱు వచ్చినను నాకు చింత లేదు. ఒక్కరినైనను నేను సక్రమముగ చేరగలిగినచో నేను నిజముగ జీవించినట్లే,” అని, మరియొకరు నిరాశా నిర్భూతాలలో మునిగిపోయెడి పరిస్థితులలో సంతోషముగ పలికెడివారు. వారి గురుదేవుల యందు వారి భక్తి అకంఠితమైనది. ఆనన్య సాధ్యమైనది. అదియే వారియందు వారి పంచ ప్రాణములుగ నిలిచియుండెను.

ప్రాజ్ఞజన సంసేవ్యములు

ఈనాటి ఆధునికశాస్త్రమునలన గాఢములును సుస్థిరములును అనుకొనిన పురాతన విశ్వాసములు పూర్తిగా హతమైపోవుచున్నవి. మానవ జాతి యంతయు లొంగి మన్ననచేసి తీరవంయు నని ఆశించిన సాంప్రదాయక గౌరవాధిక్యములు నలినలగా చితుకగొట్టబడి గాలిలో కానరాకుండ ఎగిరిపోవుచున్నవి. ఈనాటి ప్రాచీన వస్తు పరిశోధన లెనెడు నమ్మిట పోటులకు తాళకాలకు పురాతనాచార విశ్వాసములు గజముక్కులవలె పొడిపొడియై పోవుచున్నవి. మతము సాశ్చాత్య దేశములందు పామరులచేతిలో చిక్కుకొనిపోయినది. ఇట్టిపట్టున భారతీయ వేదాంతమునందలి ఆధ్యాత్మిక మహాశయములు భారతహృదయము ముందునకు సాగినవచ్చుచున్నవి. అత్యున్నత వేదాంత ధర్మములు సామాన్య భారతప్రజలకు నిత్యానుష్ఠాన మర్హురలు. ఈ నర్యమును ఒకే పదార్థమనెడు అద్వైతమార్గము, వేదాంతము బోధించు విరుజితత్వభావము, నరుని ఆత్మ అనన్యర మనెడు అద్భుత సిద్ధాంతము, జీవయాత్ర తెగిపోక నర్యకాలము సాగినవచ్చు మహాప్రస్థాన మనెడు తలపు, ఈ జగము అనంతమను విశ్వాసము, నేటి ప్రపంచమును గొప్ప ఆనందనుండి రక్షింపబూనినవి. మన గ్రంథములలో—అనలు మన గ్రంథములలో మాత్రమే—అనంతమై పరగు దేశకాల విమిత్త భావన కాన్పించుచున్నది. ఆధునిక కాలమున పరిణామసిద్ధాంతము అక్షయకై సిద్ధాంతము మున్నగునవి బయలుదేలి నానావిధ తువ్వదేవతారాధనలను రూపుమాపుచున్న ఈ సమయమున — నరుని ఆత్మాన్వేషణ ఫలమును భగవంతుని అద్భుతవాణియునగు వేదాంతము బోధించు ఉదాత్తమహితములును ఉదారపావనములును అగు దివ్యభావములుగాక మతయ్యది ప్రాజ్ఞులకు సంసేవ్యమై నిలువగలదు :

—శ్రీ వివేకానందస్వామి.

ప్రాచ్య సాశ్చాత్యములందు సాంప్రదాయకముగ విశ్వసింపబడుచుండిన నమ్మకములన్నియు ఆధునిక విజ్ఞానశాస్త్రములవలన తల్లక్రింనులై పోవుచున్నవి మానవజీవితము జీవితోద్దేశము ఉద్దేశ సాధనావకాశము మున్నగు భావన లన్నియు నష్టములు కాగా నూతనాశయముల పట్టుదొరకక మానవాళి కొట్టుమిట్టాడుచున్నది. ఇప్పట్లున శాశ్వతములు అచంచలములు అగు భారతీయ వేదాంత భావనలు మాత్రమే ఆధునిక శాస్త్రపరీక్షలకు నిలువగలుగుచున్నవి. ప్రాజ్ఞులకు అంగీకార్యములై అనుసరణీయము లగుచున్నవి.

మానవాకారముగల భగవంతు షోకడు కలడనియు అతడు స్వర్గముననుండి మానవుల స్థితిగతులను గమనించుచుండుననియు సాంప్రదాయక విశ్వాసము, ప్రపంచము నిట్టి దేవుడే కొన్ని వేల ఏండ్ల క్రిందుట ఏడుదినములలో సృజించెనని సాశ్చాత్యుల దృఢవిశ్వాసము, అనాదికాలమున బ్రహ్మయో నారాయణుడో మరియొకరో తమ సంకల్పబలముననే ప్రపంచము నావిర్భవించిరని ప్రాచ్యుల నమ్మకము, ఆ దేవుని ఇచ్చయే సృష్టికారణమనియు ఆయన ఇష్టము ననుసరించియే ప్రపంచము నష్టమగుననియు ప్రజల నమ్మకము, ఆ దేవుని సంప్రీతునికేసి ఈ లోకమున సుఖసంతోషముల ననుభవించుటయే పరలోకమున స్వర్గసౌఖ్యముల ననుభవించుటయే జీవనపరమార్థమని సాధారణముగ నెల్లరును అంగీకరింతురు, ఆ దేవుని ప్రీత్యర్థమై పలురకములైన పూజలను ప్రార్థనలను నడపుదురు.

మానవజీవితము ఈ జీవిత కాలమునకే పరిమితమనియు ఈ జీవిత ఫలితమునుబట్టియే

మానవుడు శాశ్వత స్వర్గమున సరకమునకో పోవుననియు పాశ్చాత్యుల దృఢవిశ్వాసము. మతాధికారులే దైవమునకు ప్రతినిధులనియు వారి యాజ్ఞానుసారము వర్తించిననే విమోచన మనియు సాంప్రదాయక విశ్వాసము. ఆధి ప్యాధులను పోగొట్టుకొనుటకును యోగక్షేమములను సాధించుటకును మతాధికారులు పదేళించు పలురకములైన పూజాపురస్కారములను కిమ్యనక పాటించురు. ఆ దేవుని ప్రతినిధులుగ ఈ ప్రపంచమున రాజును మతాధికారులును నెలకొని దేవునికగు గౌరవముల నెల్ల అనుభవించుచుండిరి. వారు సంతుష్టులైననే దైవము సంతుష్టుడగును. వారి ఆజ్ఞాభంగము జరిగినచో అది దైవాపచారమే. ఈ దృష్టితో జనులు రాజులు మతాధికారులు నిర్ణయించు విధానములనే ప్రశ్నింపక అనుసరించురు.

ఇట్టి యవసరమున సామాన్యమానవులకు జీవితపరమావధి ఈ విశ్వాసముల నతిక్రమింపక జీవించుటయే యైనది. మతాధికారుల యందును రాజులయందును సంపూర్ణ విశ్వాసమునుంచి వారు చెప్పినదే నేదమని నమ్మి సంతుష్టులై జనులు నిశ్చింతగ కాలము గడపుచుండిరి.

కాని ఆధునిక శాస్త్ర విజ్ఞానము నేడు ఆ విశ్వాసముల నన్నింటిని కూలద్రోయుచున్నది. ఫాదర్ ఇన్ హెవెన్ కాని బ్రహ్మనారాయణులు కాని మరియొకరు కాని ఉన్నట్లు దానికి రుజువేమియు దొరకలేదు. కోట్లసంవత్సరముల వెనుక యాదృచ్ఛికముగ సృష్టి ప్రారంభమైనదనియు క్రమపరిణామమువలన ప్రాణులిట్లు ఏర్పడినవేగాని ఒక్కసారి శూన్యమునుండి సృజింపబడలేదనియు కనుగొనినది. విశ్వాంత రాశిమునగల ధూళియే వివిధ ప్రపంచములు

గను సూర్యులుగను నక్షత్రములుగను నెబ్బలాలు గెలాక్సీలుగను ఏర్పడుచున్నదని కనుగొని దేవుని ఏడుదినముల సృష్టిని నవ్వులపాలు చేసినది. ఈ దేవుని అనుజ్ఞ లేకయే బాసలు వరదలు తుఫానులు భూకంపములు మొదలగు బాధలన్నియు ప్రకృతి నియమముల ననుసరించియే కలుగుచున్నవని వెల్లడించినది. సూర్యుడు అగ్నివరుణుడు మొదలగునవి దేవతలగుటకు మారు పదార్థరూపాంతరములు మాత్రమేనని నిశ్చయించినది. పుణ్యము పాపము అననేమి అని ప్రశ్నించినది. ఈ భూమిపై సుఖసంతోషములను సాధించుటయే కర్తవ్యమని నిర్ధారించినది. ప్రాచీనుల పూజావిధానముల నన్నింటినో కనుగొని వారు పూజించిన ఆ దేవతలు వానిని పూజించిన ఆ ప్రజలు నామమాత్రావశిష్టులగుట నెత్తిచూపినది. లేని దేవునికై పూజలు పురస్కారము లేమని పరిచాసించినది. నీకు కావలసిన యానందమునెల్ల ఆధునిక శాస్త్రములద్వారా సమకూర్చుకొను మనుచున్నది. ఈ జీవితము పిదప స్వర్గసరకములున్నవనుటకును మరల వత్తుమని నమ్ముటకును ఏమి ఆధారమని అడుగుచున్నది. మతమును మతానుభూతిలేని పామరులపాలై అర్థరహితమైనది.

ప్రాచీనములగు జీవిత కారణములిట్లు ఆధునిక శాస్త్రముల చేత నిరస్తములైనవి. జీవిత లక్ష్యము ఎగురగొట్టబడినది. జీవనవిధానము అపహాస్యముల పాలైనది. ఇట్టి సమయమున ఈ ప్రపంచమున ఇంద్రియ సుఖములను మాత్రమే అనుభవించుచు జంతువులవలె జీవింపలేకయు ఉన్నతతరములగు జీవితలక్ష్యములు లేకయు జనసామాన్యము విభ్రాంతులగుచున్నారు. జీవితము నిరర్థకమని కొందఱు నిస్పృహ చెందుచున్నారు. జీవితము భయానక

మని కొందఱు ఆత్మహత్య చేసికొనుచున్నారు. అనేకులు సంశయగ్రస్తులగుచున్నారు.

ఇట్టి సమయముననే భారతీయ వేదాంత హృదయము ప్రపంచముపై ప్రవహించుచున్నది. సర్వమును ఒక్కటియే అను ఆద్వైత మార్గము భౌతిక శాస్త్రముగాని రసాయన శాస్త్రముగాని ఖగోళ శాస్త్రముగాని మరి యే శాస్త్రముగాని వెదకు మాలిక పదార్థమునకు గమ్యముగ నెలుచుచున్నది. విశ్వాంతరాళమున గల భౌతికణముల నడుమనున్న “శూన్యము” వేదాంతము బోధించు రూప లక్షణ విరహితమగు నిర్గుణతత్త్వమును సృష్టికి తెచ్చుచున్నది. నరుని ఆత్మ అనశ్వరమనియు అనాదికాలమునుండియు రూపాంతరములను గ్రహించుచు పరిణామము నొందుచునేయున్నదనియు ఇంకను పరిణతి చెంది ఆ నిర్గుణతత్త్వము నందే లీనమగునని చెప్ప వేదాంతసిద్ధాంతము జీవపరిణామ సిద్ధాంతమును కొఱవడజేయుచున్నది. వేదాంతము బోధించు అనంత బ్రహ్మము ఖగోళ శాస్త్రపు తుదిలేని నెబ్బులాలు గెలాక్సీలను పసివాని లోతు-పలుకులుగ చూపించుచున్నది.

ఆధునిక శాస్త్రఫలితములేవియు వేదాంత భావనలతో నిరోధింపకుండుటచే వేదాంతము

సగర్వముగ నుద్ఘాటించు ఆ బ్రహ్మసాక్షాత్కారము ననుమానించుటకు ఆధునిక శాస్త్రముల కాధారములేదు. పాశ్చాత్య మనస్తత్త్వ శాస్త్రము బోధించు స్వప్నజాగ్రదవస్థలుకాక వేదాంతము బోధించు సుషుప్తి తురీయావస్థలు ఆధునిక శాస్త్రములకు ఉత్తరములేని ప్రశ్నయైనవి. సర్వశాస్త్రములును అంగీకరించు ఆత్మతత్త్వమే పరతత్త్వమని వక్కాణించుచు ఏ శాస్త్రమును ప్రతిఘటింపలేని దివ్యసత్యమును వేదాంతము బోధించుచున్నది. పరతత్త్వమే ఎల్లజీవులయందును ఆత్మతత్త్వముగ భాసించుచున్నదని వచించుచు బ్రహ్మసాక్షాత్కారమునకై సంఘటిత ప్రయత్నము చేయుటకును విశ్వసమన్వయమునకును కారణము చూపుచున్నది. ఈ బ్రహ్మసాక్షాత్కారమును నిరోధించు కార్యములే పాపములనియు సహకరించు కార్యములే పుణ్యములనియు అనుచున్నది.

ఇట్లు శాస్త్రవిజ్ఞానమే ఏకైక ప్రమాణమగు ఆధునిక కాలమున ఆ శాస్త్రవిజ్ఞానము తిరస్కరింపలేని, అన్ని విధముల ఊజ్జీవకరములగు వేదాంత సత్యములుగాక ప్రాజ్ఞులకు మరి ఏవి సంసేవ్యములు కాగలవు?

యువకులకు శ్రీవివేకానందుల పిలుపు

మన సంస్కృతి - విద్యావిధానము

నా దేశీయులారా! నా స్నేహితులారా! నా బిడ్డలారా! ఈ జాతీయనౌక కోటానుకోట్ల జీవులను సంసార సాగరమును తరింపజేయుచు వచ్చుచున్నది. ఉజ్వలములగు అనేక వేల సంవత్సరములుగ ఈ నీటిపై అది పయనించుచు కోటానుకోట్ల జీవులను ఆవలిగట్టునకు పరమా

నందమునకు చేర్చుచున్నది. కాని నేడో— బహుశః మీ పౌరపాటు వలననే— ఈ నౌక కొంచెము సాదైనది, చిన్న చిల్లి పడినది, అంత మాత్రమున దానిని శాపనార్థములు పెట్టుదురా? దానిపై, ప్రపంచమున మఱి ఏ ఇతరమును చేయని అంత సేవ చేసిన దానిపై, నోరు విప్పి

నిందావాక్యములు పలుకుట మీకు తగునా? ఈ మన జాతీయనాకలో—ఈ మన సమాజములో చిల్లులున్నచో మనము దాని బిడ్డలము, మనము పోయి ఆ రంధ్రములను బిగింతముగాక! మురిపెముతో మన గుండెల రక్తముతోనే ఆ పని చేయుదము, చేయజాలనిచో చావనైన చచ్చెదము, మన మెదడులనే బిరడాలుగ చేసి ఆ నాక కమర్చెదము, కాని దానిని ద్వేషించుటయా? ఏనాటికిని పలదు, ఈ సమాజమును గూర్చి పల్లెత్తి ఒక్క పరుష వచన మైనను పలుకకుడు, గతించిన బెన్నత్యమునకై దానిని నేను ప్రేమించుచున్నాను, మీరందఱును దేవతలకు బిడ్డలగుటచేతను ప్రఖ్యాతులైన మీ ముత్రాతః సంతాన మగుటచేతను, మిమ్మునేను ప్రేమించుచున్నాను, అట్టి మిమ్ము నే నెట్లు దూషింపగలను? సర్వశ్రేయములుమీకుకలుగుగాక! నా బిడ్డలారా! నేను మీవద్దకు వచ్చినది నా విధానముల నన్నింటిని మీకు చెప్పుటకే, నా మాట వినెదరేని మీతో కలిసి పని చేయుటకు సంసిద్ధుడనుగ నున్నాను, మీరు నిరాదరించి భారతదేశమునుండి నన్ను గెంటివేసిన తిరిగివచ్చి మన మందరము మునిగిపోవుచున్నామని చెప్పదును, మీ నడుమ కూర్చుండుటకే ఇప్పుడు వచ్చియున్నాను, ఒకవేళ మనము మునుగవలసినచో అందరము కలిసియే మునుగదము, కాని మననోటినుండి ఫీత్యారములు వెడలకుండు గాక!

మన దేశపు ఆధ్యాత్మిక, లౌకిక విద్యా విధానములు మన అధీనములోనుండి తీరవలయును, మీ కది అర్థమగుచున్నదా? దానినే మీరు కలవరింపవలెను, ముచ్చటంపవలెను, ఆలోచింపవలెను, దానినే మీరు సాధించి తీరవలయును, అంతవరకు ఈ జాతికి ముక్తి లేదు, మీరు నేర్చుచున్న విద్యలో కొన్ని మంచి విష

యములున్నవి, కాని అంత మహానర్థమున్నదనగా అది ఈ మంచి విషయముల నన్నింటిని తుడిచివేయుచున్నది, మొట్టమొదట అది ధీరులను చేయు విద్య కాదు, అది కేవలము పూర్తిగ విధ్వంసక మగు విద్య, విధ్వంసక మగు విద్యయైనను నిరాసనముపై ఆధారపడు ఎట్టి శిక్షణయైనను మరణముకన్న నికృష్టము, పిల్లవాడు బడిలో చేరుటయే ఆలస్యము, వాడు మొట్టమొదట నేర్చుకొను పాఠము తన తండ్రి మూర్ఖుడని, రెండవ పాఠము తన తాత పిచ్చివాడని, మూడవది తన గురువులందఱును మిథ్యాచారులని, నాల్గవది తన మత గ్రంథము లన్నియు పుక్కిటి పురాణములని, ఆ పిల్లవాడు పదునారేడ్ల ప్రాయమువాడగునప్పటికి వాడొక నిరసనముల రాశియై నీరసుడై నిర్బీభ్రుడై మిగులుచున్నాడు.

మీ మెదడులో కుక్కబడి ఒంటబట్టక బ్రతికినన్ని రోజులు కలవర పెట్టుచుండు ఆ సమాచార సంఘోషాము విద్య కాదు, మనకు కావలసినది చైతన్యవంతులుగ నొనర్చునవియు, ధీరులుగ రూపొందించునవియు శీలమును తీర్చిదిద్దునట్టివియు అగు భావములను జీర్ణించుకొనుటయే, అయిదు భావములను మీరు జీర్ణించుకొని వానిని మీ జీవితముగను శీలముగను చేసికొంటిరేని ఒక పెద్ద గ్రంథాలయము నంతటిని కంఠస్థము చేసికొనిన వానికింటె ఎక్కువ విద్య మీకు సమకూరును, విషయసేకరణయే విద్యయైనచో గ్రంథాలయములే మహాయోగులు, విజ్ఞానసర్వస్వములే ఋషులు అగుచున్నవి, కావున మన ఆదర్శ మే మనగా మన దేశమందలి లౌకిక ఆధ్యాత్మిక విద్యా విధాన మంతయు మన అధీనములో నుంచుకొనుట, సాధ్యమైనంతవరకు అవి జాతీయ విధానములలో నుండుట జాతీయ పద్ధతులపై కొనసాగుట.

భక్తిరత్నావళి

మూలము :
శ్రీవిష్ణుపురి

వ్యాఖ్యాత :
విష్ణుచిత్తదు

(ప్రథమ విరచనము)

61-62

ప్రేమాన్వితమైన భక్తియన భగవంతున కెంతప్రీతియో, భక్తున కతడెట్లు వశంపదు డగుచున్నాడో శ్రీ శుకుడు నాలుగుశ్లోకములలో వర్ణించుచున్నాడు.

స్వమాతుః స్విన్నగాత్రాయా విశ్రస్త కవరస్రజః
దృష్ట్యా పరిశ్రమం కృష్టః కృపయాసీ త్వబిందనే ॥
ఏవం సందర్శితా హ్యంగం హరిణా భక్తవశ్యతా
స్వవశేనాపి కృష్టేన యస్యేదం సేక్ష్వరం వశే ॥ (10-9-18, 19)

తలలోపువ్వులు జారిపోవ చిక్కుపడిన కేశసంపదతో స్వేదబిందువులచే నార్ద్రమైన శరీరముతో నలసిపోయిన తనతల్లిని జూచి శ్రీకృష్ణుడు దయాళువై తానే కట్టువడెను.

సర్వలోకములెవ్వని యధీనములో అట్టి శ్రీహరి తన భక్తపరాధీనత నిటు ప్రదర్శించెనుగదా!

గమనిక : దామోదర వృత్తాంతము. శ్రీకృష్ణుని యల్లరికి విసిగి యశోదాదేవి బాలకృష్ణుని త్రాటితో కట్టివేయ ప్రయత్నించును. ఎంతపొడవుత్రాడు ఎన్నిసార్లు తెచ్చినను శ్రీకృష్ణుని చిన్నిపొట్టను చుట్టుటకు చాలక శ్రమతో చెనుటలుపట్టిన యశోదాదేవిపై కరుణ బూని శ్రీకృష్ణుడు తానే కట్టువడును.

63-64

నైవం విరించ్యో న భవోనశ్రీరవ్యంగ సంశ్రయా
ప్రసాదం లేభిరే గోపీ య త్తత్రాప విముక్తిదాత్ ॥
నాయం సుఖాపో భగవాన్ దేహీనాం గోపికాసుతః
జ్ఞానినాం చాత్మ భూతానాం యథా భక్తిమతామిహ ॥ (10-9-20, 21)

ముక్తిదాయకుడగు శ్రీహరి కటాక్షము గోపికయగు యశోదకు లభించినట్లు బ్రహ్మకుగాని శివునకుగాని అర్ధాంగియగు లక్ష్మీకై నగాని లభింపలేదు.

రాగరంజితముగు భక్తిగలుగు వారెంత సులభముగా శ్రీహరిని బొందుదురో అంత సౌలభ్యము జ్ఞానులకుగాని ధ్యానులకుగాని లభింపదుగదా!

భక్తియే భగవంతుని బొందుటకు రాజమార్గమని బ్రహ్మ ప్రవచించుచున్నాడు.

శ్రేయః స్రుతిం భక్తి ముదస్యతే విభోక్తిశ్శన్తియే కేవల బోధ సిద్ధయే
తేషామసౌక్షేళవ ఏవ శిష్యతే నాన్యద్యథాస్థూలతుషావమాతినామ్ ॥
పురేహ భూమన్ బహవోపి యోగినస్తదర్పితేహ విజకర్మ లబ్ధయా
విబుధ్య భక్త్యైవ కథోపనీతయాప్రపేదిరేంజోఽచ్యుత తే రతిం పరామ్ ॥ (10-14-4, 5)

సకలశ్రేయములనిచ్చు భక్తిని వదలి శుష్కజ్ఞానమాత్ర లాభమునకై శ్రమించు వారికి తుదిని వారి శ్రమయే మిగులును, అట్టివారు వట్టి యూకను దంచువారి వలె వృథాశ్రమ పడుదురు. (ఊకను దంచినచో గింజలు రాలవనుట)

అక్షరుడా! కాలగర్భమున నెందరో యోగులు తమ సర్వకర్మలను నీకర్పించిరి. తత్ఫలముగా నీయతులిత గుణసంకీర్తనమును చేయగల్గిరి, ఏతత్ఫలితముగా లభించిన భక్తి వలనే వారు పరమపదము నందజాలిరి.

పారమార్థిక సాధకులకు సూచనలు

శ్రీ యతీశ్వరానందస్వామి

ఉన్నతజీవనమునకు యథావిధిగ సిద్ధపడకనే స్వీయవాంఛలకు భావములకు ఊర్ధ్వగతులను చూపకనే ఏకాగ్రత నభ్యసించుట చాల ప్రమాదకరమైనది. అది మిక్కిలి దుష్ఫలితము లకు దారి తీయవచ్చును. ఒకవిధముగ చూచి నచో మన మందఱము మనస్సు నేకాగ్రము చేయుదుము, కాని దాని నెట్లు పని చేయింప వలెనే ఎరుగము. ఏకాగ్రమైన కారణమున ఈ మనస్సు విషయ సుఖములవైపునకు అన్ని రకముల ప్రాపంచిక విలాసముల వైపునకు ఇనుమడించిన తీవ్రతతో పరుగులు తీయును. దాని నెట్లు సరియైన మార్గమున పెట్టవలయునో తెలియని యెడల అది యొక పెద్ద ప్రమాద కారణ మగును. ఊర్ధ్వగతి నందని ఏకాగ్రత కంటె అసలు ఏకాగ్రత లేకుండుటయే శ్రేష్ఠము.

మనయొక్క మనోభావములకు కోరికలకు ఊర్ధ్వ గతులను చూపనిచే పారమార్థిక మార్గమున పురోగతిని బడయలేము. కనుక మనసావాచా కర్మణా పవిత్రత అహింస సత్యము బ్రహ్మ చర్యము మొదలగువాని ఆవశ్యకతను ఎంతయో వత్తి చెప్పవలెను. నిష్ఠతో నీతినియనుములను పాటించిన పిదపనే ఏకాగ్రత ధ్యానములను సాధించుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఏకాగ్రమైన మనస్సు పరిశుద్ధము కానిచో అది ఒక పిశాచము వంటి దగును. సాధకునకు చెప్పలేనన్ని కష్టములను కలుగజేయును.

స్థూలమైన లౌకిక మగు భోగము లాభము లపై ప్రాపంచికుని ఏకాగ్రత తన ప్రయోగములపై శాస్త్రజ్ఞుని ఏకాగ్రత ఆలోచనల రీతి వాని సిద్ధాంతములపై మనస్తత్వ శాస్త్రజ్ఞుని

ఏకాగ్రత ఆత్మానాత్మ వివేచనపై యోగి యొక్క ఏకాగ్రత ఇవియన్నియు బాహిరముగ ఏకాగ్రతయొక్క రూపములే. కాని అంతర్యమున వాని విషయములో అపారమైన భేదమున్నది. అందువలన అవి విభిన్నములగు అనుభవములను ఫలితములను ఇచ్చును.

సత్యాన్వేషకు డగు యోగి సాధారణముగ 'దేవుడు' అనబడు వానియందు విశ్వాసములేక దేశకాలసంబంధమైన స్థూలసూక్ష్మవిషయములతో ఏకాగ్రత ధ్యానముల నారంభించి పిదప ఆ విషయములను దేశకాలాతీతములుగ చేయవచ్చును. అటుపై అతడు దేశకాలపరిచ్ఛిన్నములగు సూక్ష్మ విషయములను ఏకాగ్రత ధ్యానములకు విషయములనుగా గొని పిదప వానిని దేశకాలాతీతములుగ చేయవచ్చును. ఇంకను ముందునకు పోయి అతడు ప్రథమమున అంతరింద్రియ మగు మనస్సును తరువాత అహంకారమును తన ఏకాగ్రత ధ్యానములకు విషయములుగ చేయవచ్చును. ఈ విషయముల నిజస్వరూపమును తెలిసికొనిన పిదప అతడు ఈ పరిచ్ఛేదకములతో తన తాదాత్మ్యమును భావించుకొనుట మానివేసి ఆత్మకు సమీపముడై బ్రహ్మానందమును జ్ఞానసాక్షాత్కారమును అనుభవించును.

భగవంతుని విశ్వసించు వేదాంత సాధకుడు ప్రథమమున ఒక మహాత్ముడగు పావనచరిత్రుని దేశకాల పరిచ్ఛిన్నమైన భౌతిక రూపముపై ఒక ప్రతిమగనో చిత్రముగనో భగవత్ప్రతీకగనో ధ్యానింప వచ్చును. అటుపిదప అపరిచ్ఛిన్నముగ ధ్యానింపవచ్చును. మరికొంత పురోగమించి ఆ పావనమూర్తి హృదయముపైననో దివ్యచిత్రముపైననో ధ్యానమును నిలిపి క్రమముగ ఆ పావనగుణములను ఆత్మగతములుగ చేసికొనవచ్చును. ఆ తరువాత అతడు

వ్యష్టియో సమష్టియో అగు విశుద్ధచైతన్యమును ధ్యానించి తన పరిచ్ఛిన్నము అశుద్ధము అగు చైతన్యమును శుద్ధముగను విస్తృతముగను చేసి తనలోని పరమాత్మతో అనుసంధానమును సాధింపవచ్చును. అంతియగాక దివ్యసాక్షాత్కారమును కూడ బడసి సముద్రమును స్పృశించిన ఉష్ణబొమ్మవలె 'తాను' కరిగి పోయి నిర్వికల్పబ్రహ్మమునందు లీనుడు కావచ్చును. ఇట్లు వ్యష్టిచైతన్యము నవలంబించి వివిధప్రకారములగు ఏకాగ్రత ధ్యానముల నభ్యసించి దృశ్యద్రవ్యసంబంధమును నశల సాపేక్షీకతమును అతిక్రమించు విశుద్ధచైతన్యమును కైవల్యమును అద్వైతానుభూతిని అందుకొన గలుగును.

ఏకాగ్రత ధ్యానములకు మాత్రమే ప్రత్యేకించి ఏ పారమార్థిక విలువయునులేదు. మీదు మిక్కిలి మనఃపారిశుద్ధ్యమును భావములఊర్ధ్వగతిని సాధింపని మనుష్యుడు వాని నభ్యసించుట ప్రమాదకరమని కూడ చెప్పబడినది. చిరకాలమునుండి దుష్కర్మలచేత చెడు ఆలోచనలచేత పోగువడిన చెడు సంస్కారములు ప్రవృత్తులు ఎంతవరకు మనస్సునందుండి తొలగిన మగునో అంతవరకు మాత్రమే ఏకాగ్రత ధ్యానములు పారమార్థికముగ ఉపయోగకరములగును. శ్రేష్ఠతమమైన నిస్సంగము పావిత్ర్యము మాత్రమే సాధకుని తీవ్రతరములైన సాధనలను విజయవంతముగ సాధించుట కర్హునిగచేసి తుదను ఉత్కృష్టమైన దివ్యానుభూతికి మోక్షమునకు కొనిపోవును.

దైవోన్ముఖత్వము

సామాన్య మానవునకు ప్రతి యొక్కనికిని ఏకాగ్రత ధ్యానములను అభ్యసించు సామర్థ్యము కలదు. కాని ఇవి సాధారణముగ ప్రపంచమున లభించు విషయములపైపు, విషయభోగ

ములవైపు నన్నిహితులవైపు తిరిగి యుండును. పారమార్థిక జీవనమును జీవించుటకు ఏ శ్రోత సామర్థ్యమును హతాత్మగ సృష్టింప నక్కఱలేదు. ప్రాతసామర్థ్యములను సంస్కారములను వాని తీవ్రతను తగ్గింపకయే దైవమువైపు త్రిప్పవలెను. అప్పుడు ఆ ప్రాపంచికుడు పారమార్థికు డగును. కనుక నిజమగు భక్తు డిట్లు ప్రార్థించును. “దేవా, అజ్ఞానులు ప్రాపంచిక విషయములపట్ల చూపునట్టి బలవత్తరప్రేమతో నేను నిన్ను తలచుకొనెదను గాక, అట్టి ప్రేమ నిరతమును నా హృదయమునందు నెలకొను గాక.”

అహంకారము మాటిమాటికిని బహిర్గత మగుచునే యుండును. కనుక దానిని భగవంతుని సేవకునిగ నొనర్చుము అని శ్రీరామకృష్ణులందురు. వాంఛలు ఉద్వేగములు నిగ్రహమునకు లొంగవు. వాని తీవ్రత నట్లే యుంచుచు వానిని దైవమువైపు త్రిప్పము—అని ఆ పారమార్థికు గురువు ఉపదేశించును. శ్రీ పురుషుల సాంగత్యమునకై ఉత్కంఠ చెందుటకంటె భగవద్దైక్యముకొఱకు ఉత్కంఠితుడవగుము. అందఱియందును అతనిని దర్శింపుము. కాని నిన్ను నీవు మోసగించుకొనకుము. ఆత్మయొక్క ఊదారిని భగవంతు డొక్కడే నివారింపగలడు. అతడు మాత్రమే ఆత్మగతమైన వెలితిని పూరించి శాశ్వతమైన ప్రమానందముల నీయగలడు.

స్థూలములు కాని సూక్ష్మములు కాని అగు నీ విషయభోగముల కాటంక మగు వారిపై కోపించుటకు బదులు నీ భగవన్సార్వభౌమలోనున్న అభ్యంతరములపై కోపింపుము. నీ యొక్క నికృష్టవాంఛలపై నీ కల్లోలిత ఉద్వేగముల చివరకు నీయొక్క కోపముపై ననే కోపించుట నేర్చుకొనుము. వీని నన్నింటిని నీయొక్క గొప్ప

శత్రువులనువలె పగగొనిన వైరులను వలె తొలగించుకొనుము. ఇంకొక మానుషరూపమైన అటబొమ్మను పొందగోరుటకంటె ఊచితమైన లౌకిక సంపదను పొందగోరుటకంటె భగవంతుని, నష్టము కాబాలనిది శాశ్వత శాంతినిచ్చునది అగు అతని తరుగని సంపద నాశింపుము. భాగవత మిట్లనుచున్నది. కామము క్రోధము భయము ప్రేమలు సాంగత్యము స్నేహములను భగవంతునివైపు త్రిప్పినచో అవియే భగవద్దైక్యమునకు గొనిపోవును. పరుసవేది లాకినచో అన్ని లోహములును బంగారమగునట్లే భగవంతుడను పరుసవేది లాకిన వాంఛలు ఉద్వేగములు క్రోధలోభములు వాని దుష్టస్వభావమును కోల్పోయి ఆత్మకు బ్రహ్మ సంపదమును అమరత్వమును ఇచ్చు స్వచ్ఛమగు భక్తిగ మారిపోవును. “అత్యంతము దుర్మార్గుడగు వాడు కూడ అనన్యచిత్తుడై నన్ను భజించునెడల - అతని సంకల్పము ఉత్తమమైనది. అచిరకాలముననే అతడు ధర్మవర్తనుడై శాశ్వతశాంతిని బడయగలుగుచున్నాడు. నా భక్తునకు వినాశము లేదని ఘంటాపథముగ చెప్పవచ్చును” అని భగవద్గీత యనుచున్నది.

మీ సంస్కారము లన్నింటిని దైవోన్ముఖములుగ చేయుడని శ్రీరామకృష్ణులు మరల మరల చెప్పెదరు. ప్రత్యేకము భక్తి మార్గమున వాంఛలు ఉద్వేగములకు బుద్ధిభ్రాంశముగ వాని తీవ్రతను తగ్గింపకనే ఉద్ధృగిని చూపవలెను.

ఆత్మను పరీకుద్ధముచేయు విధానము

ఉదాహరణమునకు కోపమును తీసికొందము, మనమేల కోపింతుము? మనము ఆనందసాధనమని భావించు విషయమున కడ్డుగ నేదైనను ఎవరైనను ఉండుటవలననే,

మన కోపమునకు గల కారణమంతయు నిదియే. ఎల్లప్పుడును శ్రోధమనునది మనయొక్క దృఢమైన అహంకారమునకు గాని వ్యక్తిత్వ భావనకుగాని సంబంధించియుండుటను గమనింతుము. ఇట్టి అహంకారము, ఉద్వేలముగు భోగవాంఛ (మానసిక భోగమేకాని భౌతిక భోగమేకాని) లేనిచో మన హృదయమునందు కోపమనునదే తలఎత్తజాలదు. కనుక ఈ అహంకారమే భోగవాంఛయే మనము కోపించుటకు ఏకైక కారణము. మనము ఏ భోగమును ఆశింపనిచో ఎవరినుండిగాని దేనినిగాని ఆశింపనిచో, ప్రతిఫలమును దేనినిగాని ఆశింపక ఇచ్చుచు పనిచేసినచో, శ్రోధమనునది కలుగనే కలుగదు. మనము కోపింపవలసినది మన కోపముపైనే, ఇతరులపైగాదు. విషయములపైగాక విషయ సుఖములపైగల మన ఆశలపైనే మనము అత్యంతము కోపింపవలసి యున్నది. కోపమును పెకలించివేయుటకు తుదకు నిర్మూలించుటకును సాధ్యమగుమార్గము ఇది యొక్కటియే. ఈ శ్రోధమును తత్సంబంధమైన దోషములను చాలవరకు నిర్మూలించనిదే పారమార్థిక జీవనమున మనము ఏ మాత్రపు పురోగమనమునుకూడ సాధింపలేము. కామశ్రోధములు ఆధ్యాత్మికమార్గమునందలి రెండు మహాశత్రువులు. కావున సాధకులు వానిని అతి జాగ్రత్తతో దూరముగ నుంచవలెను.

ఎప్పుడు శ్రోధము జనించినను ఏదియో యొక సక్తత యుండును. ఒక మితిలేని వాంఛ అనురాగము ఉండును. ఏలన ఒక వ్యక్తి యందుగాని వస్తువునందుగాని సక్తత లేక శ్రోధమనునది తలయెత్తజాలదు. విషయభోగము నిరాకరింపబడిన మనోవాంఛయే కోపమును కల్పించును. కాని ఈ విషయమును స్థూల

బుద్ధితోగాక సూక్ష్మమగు అర్థమున గ్రహింపవలెను. కోపకారణము తప్పనిదిగా స్థూలమగు భోగవాంఛయే కానక్కరలేదు.

ఒకడు చాలచలవలని సుష్కలితములను స్పష్టముగ నెరిగియే యుండవచ్చును. అయినను అతడు వానిని పూర్తిగ తొలగించుకొనలేక పోవచ్చును. అతడు వాని నతిక్రమించుట ఎట్లు? అతడేమి చేయవలెను? ప్రత్యక్షముగ నో పరోక్షముగనో అతడు అన్ని కోరికలను, ఉద్వేగములను ఇంద్రియ ప్రేరణలను బుద్ధి పూర్వకముగ ప్రయత్నపూర్వకముగ భగవంతునిపైపు త్రిప్పవలెను. పాటలు పాడుట అతనికి మిక్కిలి ఇష్టమైనచో అతనిని భక్తి గీతములను భగవత్సంకీర్తనములను విననిమ్ము. అట్లు వినచున్నంతసేపును అతనిని భగవంతుని తలచుకొననిమ్ము. అతనికి కళాత్మక దృష్టి బలవత్తరమై కళలను అనుభవింపవలెనను కోరిక అతిశయముగ నున్నచో పావనమగు కళ నొకదాని నెన్నుకొని భగవంతుని స్థాయినందుకొనుటకు దానిని సోపానముగ చేసికొనవలెను. అతనికి పుష్పసౌరభములు కుసుమసౌందర్యములు అనిన ఇష్టమైనచో వాని ననుభవింపవలెనను కోరిక కలిగినచో ఆ పూవులనుకొని భగవంతుని కర్పింపనిమ్ము. వానితో తనివితీర భగవంతుని పూజావీతము నలంకరింపనిమ్ము. ఎవరినైనను ప్రేమింపదలచినచో ఎవరిచేనైనను గాఢముగ నాకర్షితుడైనచో ఆ వ్యక్తిలోని భగవంతుని ప్రేమింపనిమ్ము. అందువలననే భగవంతునిపైపు నేరుగ నాకర్షింపబడనిమ్ము. బుద్ధిపూర్వకముగ ప్రయత్నపూర్వకముగ చేసినచో ఇదియంతయు ఒక శక్తివంతమైన నిగ్రహకారణముగ పనిచేయును. క్రమబద్ధ

ముగ నడిపించును. మనవాంఛలకు క్రమముగ ఊర్ధ్వగతులను కల్పించి మనలను పవిత్రతకు లను చేయును. కాని ఇచ్చటగూడ సాధకునకు చరమలక్ష్య మేమనగా సంపూర్ణమైన ఆత్మ సంయమము, భగవత్సాక్షాత్కారము మాత్రమే. తక్కినదంతయు దానికి సోపానములుగనే పనిచేయును. ఈ సోపానరీతి ననుసరించుచు చివరకు మనము ఆత్మసత్త్వస్థాయి నందవలసియున్నది.

మనస్సునందు చేరుకొనిన మురికిని దుర్వాసనలను మూలమూలలనుండి తొలగించినగాని మన సమస్త పరిష్కారముకాదు. గది తలుపుల నందులోనుండి ఒక కాంతి కిరణము మాత్రము లోపలకు ప్రవేశించి తక్కిన గదియంతయు చిమ్మచీకటి ముగరియుండి దుర్గంధ కూపముగ నుండినచో సాధింపబడినదేమియు లేదు. అట్లే మన మనస్సునందును ఒక శన్నని కాంతికిరణముమాత్రమే ప్రవేశించి అచ్చట పడియున్న చెత్తచెదారమంతయు ప్రస్తుతమునకు దూరముననున్న మారుమూలలోనికి త్రోయబడినచో నిజమగు ఏ పారమార్థిక ప్రబోధమును కలుగదు. అట్టి యవసరమున మానవుడు ఇట్టి 'మెరపు'లను చూచుటకు ముందు ఎట్లుండెనో విదపగూడ నట్లేయుండును. వట్టి సిద్ధాంతములు తత్త్వశాస్త్రములు అవి ఎంత అద్భుతములైనను మనకెట్టి సహాయమును చేయజాలవు. ఆవశ్యకమైన దేమన స్వానుభవమున అనుష్ఠానము ఊర్ధ్వపరివర్తనము, మనస్సునందుచేరిన మురికిని తొలగించుట- అంతియకాని కొందఱనునట్లు చిత్తవృత్తుల నన్నింటిని పూర్తిగ "నిరోధించుట" కాదు. ఇది ప్రారంభదశలో ఇచ్చాపూర్వక

మైన నిద్రనుమాత్రమే కల్పించునుగాని సత్యముగ ఎట్టి సాక్షాత్కారరూపమును కాదు. పారమార్థిక జీవనమున ప్రప్రథమముననే సంపూర్ణముగ చిత్తవృత్తి నిరోధమునుగూర్చి మాటలాడువారు బాఠశాలనుచున్నారో బాఠశాలగారు.

సర్వసాధారణముగ మనకు కొంత బాహ్యముగ నిగ్రహముమాత్రమే ఉండును. కాని ఇదికాక నిజమగు అంతర నిగ్రహముకూడ నుండవలెను. మనము బాహిరముగ నిగ్రహవంతులమై మనస్సులోని ఇంద్రియ స్థానమును అచటి సంచలనమును నిగ్రహింప లేకున్నను క్రమముగ ఉన్నతతర నిగ్రహములను సాధింపగలము. ఇంద్రియములు నిగ్రహింపబడినను విషయభోగములకై అవి ఉత్సుకము లగుచున్నచో నిజమగు నిగ్రహము సాధింపబడలేదు. దానియొక్క బాహ్యస్వరూపము మాత్రమే సాధింపబడినది. అయినను అది సన్మార్గమున నొక ముందడుగే.

ఒకవిధమగు నిగ్రహమేమన ఇంద్రియ విషయములనుండి పూర్తిగా తొలగిపోవుట. ఇంకొక విధమేమన క్రొత్త వాంఛలను కల్పించి సాధకుని బాధింపని పరిశుద్ధములగు విషయములతో సంపర్కము కలుగనిచ్చుట. మనలో చాలమందికి ఇదియే శ్రేష్ఠతరము సులభతరము అగు పద్ధతి.

"ఓనా మనసా అమృతం పూజింపుము, గురూపదిష్టమైన మంత్రమును రాత్రింబవళ్లు జపింపుము. నీవు పఠుండినచో అమృత సాష్టాంగ నమస్కారములు చేయుచున్నట్లు భావింపుము. నిద్రించునపుడు ఆమెను ధ్యానించుచున్నట్లు భావింపుము. భుజించు

నపుడు ఆమెకు నై వేద్యము సమర్పించుచున్నట్లు ధ్యానింపుము. సంతోషాతిరేకముతో రామ ప్రసాదు ప్రకటించుచున్నాడు. అన్ని శరీరము లందును అమృత వసించును. ఊరిలో నడచు నపుడు అమృత ప్రదక్షిణము చేయుచున్నానని యనుకొనుము.”

చక్కని ఈ గీతమునందలి భావమిది. జీవిత మున మనముచేయు ప్రతియొక్క పనిని బుద్ధి పూర్వకముగ ప్రత్యక్షముగనో పరోక్షము గనో దైవమున కన్వయింపవలెను. భగవత్సన్నిధ్యమును నిరంతరము అభ్యసించ వలెను.

మధుర స్మృతులు

శ్రీ హిరణ్యయానందస్వామి

నే నపుడు విద్యార్థిని. బేలూరుమఠమునకు పోయి శ్రీ శివానందజీ మహారాజులను అష్ట డప్పుడు దర్శించెడివాడను. నేను వాటిలో ఎక్కవ మాటలాడునది లేదు. చర్చించునది లేదు. వారిని అడుగుటకు ప్రత్యేకముగ ప్రశ్న లును ఏవియు నా కుండెడివి కావు. నాకు అర్థము కాగలిగినదంతయు కావలసినదంతయు స్వామిజీ (శ్రీ వివేకానందస్వామి) సాహిత్యమును చది వియే తెలిసికొంటిని. ఇక నేను మాటిమాటికిని మఠమునకు పోవలసిన అవసరమేమి? అనినచో అది ఏదో అనిర్వచనీయమైన ఆకర్షణ. మాట లలో చెప్పలేని మధురానభూతి. నేను పోయి శ్రీ శివానందజీ మహారాజులకు ప్రణామము చేయుదును. వారి ఒక చూపు - ఒకమాట - 'కుశలమే కదా' అని ఎప్పుడైన వారందురు. 'ఆ కుశలమే' నని నేను బదులిత్తును. దానితో నాకు ఆ రోజంతయు, రోజులతరబడి, ఏదియో దివ్యశక్తి ఆపాదమస్తకము నింపివేసినట్లుం డును. శ్రీ శివానందజీ మహారాజులతో నా పరిచయ ముట్టిది.

ఒకనాడు ఎప్పటివలెనే వారికి ప్రణామము చేయబోయితిని. వారు ధ్యానమగున్నలై యుండి

రేమో. 'ఎందుకు సీవు ఇట్లు చేయుదువు? మాటిమాటికి నన్ను విసిగింతువు?' అని కోప గించుకొనిరి. నాకు చాల మనస్తాపము కలిగి నది. వారు నా గురువు. నన్నిట్లు తిరస్కరించుట ఏల? నేను వచ్చుట వారికి అట్టి అభ్యంతరమా? అయినచో నాతో స్పష్టముగ ననవచ్చునే? నేను మరల ఆచోట అడుగే పెట్టెను గదా! ఇంటికి ఇట్టి భావములతో మరలి పోయితిని. అట్లే ఒక ఘాటైన ఉత్తరమును వ్రాసితిని. దానిని పోస్టుకూడ చేసితిని.

కొన్నాళ్ల పిదప ప్రత్యుత్తరము వచ్చినది. అందు, ఇప్పుడు మన మనునట్లు ఈ మాట లన్నియు నీ మేలుకోకమే అంటినని లేదు. మన మాశించునట్టి తమాషణలు లేవు. 'నేను వృద్ధు డను, ఒక్కొకసారి నాకు కోపము వచ్చును. ఇది స్వామిజీ మఠము. ఇచ్చటకు వచ్చుటకు ఎల్లరకును అధికారము గలదు' అని మాత్ర మున్నది.

శ్రీ శివానందజీ మహారాజులకు శ్రీరామ కృష్ణులపై గల భక్తి చెప్పవలవిగాదు. శ్రీ రామకృష్ణుల శిష్యగణమంతయు నట్టిదే కాని ప్రత్యక్షముగ చూచుటచేత వారు శ్రీరామ

కృష్ణుల కెట్టి ప్రాణముఖ్యము నిచ్చి తమను తా మెంతగ ప్రచ్ఛన్నులను చేసికొందురో నాకు స్పష్టముగ తెలియనై నది, శ్రీ విశేషానందుల పైనను వారి భక్తి అట్టిదే.

ఒకనాడు మా తోటలోని మామిడిపండ్లను శ్రీ శివానందజీ మహారాజులకై కొనిపోయితిని, మాఊరు మామిడిపండ్లకు ప్రసిద్ధి, అందు మరియు మేలైన పండ్లను నేను వీరి తెచ్చితిని నేను వానిని మహాపురుషుడే మహారాజులకనియే శివానందస్వామివారు ఉద్దేశించితిని. కాని వారు వానిని చూచుటతోడనే 'ఎంత చక్కని పండ్లు! వీనిని గురుదేవుల కర్పితము' అనిరి. మరి యొకనాడు వారికై చక్కటి ఎర్ర గులాబీలను కొనిపోయితిని, అప్పుడే విరిసినవి, పెద్దవి, ఎర్ర, నివి, ఎంతో బాగున్నవి, మహాపురుషుడే వానిని చూడగనే 'ఎంత చక్కని పువ్వులు! వానిని స్వామిజీ మేజాపై నుంచుము, అవి యచ్చటనే రాణించును' అనిరి, స్వచ్ఛములు నవవికసితములు శ్రేష్ఠములు సర్వోత్కృష్టములు అయిన వన్నియు గురుదేవులకు స్వామిజీకి అర్పింపవలెనని వారి యభిలాష, వారి మోల తన యుని కియే అస్త్రీత్వమే వారికి జ్ఞప్తియందుండునట్లు తోచదు.

మరియొకసారి, శ్రీ శివానందజీ వృద్ధులై త్రోపుడు కర్పీలో త్రిప్పబడుచుండి నప్పటి సంగతి, ఒకరోజు స్వామిజీ గదిముందటి నరండా యందు వారు త్రోపుడు కర్పీలో కూర్చుండి ఒకస్వామి దానిని త్రోయుచుండగా ముందు నకు వెనుకకు 'పచారు' చేయుచుండిరి, నేను అచ్చటనే కొంత దూరమున నిల్చుండియుంటిని, వారు ముందునకు వచ్చునపుడు దక్షిణేశ్వరము దిక్కు మొగమై యుందురు, కర్పీమరలునపుడు స్వామిజీ గది కభిముఖులగుదురు, దక్షిణేశ్వరమును చూచుచున్నంతసేపును వారు సంతోష

ముతో చప్పటలు కొట్టుచుందురు ఆనందముతో కేరింతలాడుదురు, స్వామిజీ! కాగనే వారి ముఖ కళవలిక లన్నియు చేతితో తీసివేసినట్లు మారిపోవును, 'జై స్వామిజీకీజై' అని ఉచ్చైఃస్వరముతో గంభీరముగ పలుకుచుందురు.

ఇది చిన్న విషయముకాదు, మహాపురుషుడే స్వామిజీకన్న పెద్ద, వారిని 'నరేన్' అనియు 'నీవు' అనియు పిలిచెడివారు, స్వామిజీ వారిని తారక్ దా (తారక్ అన్నయ్యా) అనియు 'మీరు' అనియు సంబోధించెడివారు, అట్టి మహాపురుషుడే 'జై స్వామిజీకీజై' అను నవ్వుడు స్వామిజీపట్ల వారికిగల ప్రేమాతిశయము గౌరవోపప్లవములను మనము గురింప గలుగవలెను.

శ్రీ రామకృష్ణుల శిష్య గణమంతయు అట్టి వారే, ప్రేమను ఆర్ద్రతను చిప్పిలు చుందురు, ఎవరికి వారే మహోన్నతగిరిశృంగములు, ఆయినను ఎవరి విశిష్టత వారిది, నేను మరికొందఱు ప్రథమ శిష్యులనుకూడ దర్శించితిని, ఒకనాడు అఖండానంద స్వామివారు వచ్చియుండిరి, మతమున నొక గదిముంగట కూర్చుండియుండిరి, నాకప్పుడు వారెవరో తెలియదు, వారిని చూచుచునే వారి ముందునుండి పోయితిని, మహాపురుషుడే మహారాజులకు ప్రణామమాచరించి రెండవద్వారము ద్వారా వెలుపలికి వచ్చితిని, అచ్చట మేనేజరు మహారాజులను చూచి ఆ కూర్చుండియున్న స్వామి ఎవరని యడిగితిని, వారు నన్ను తీసికొనిపోయి పరిచయము చేయగా నేను వారికి ప్రణామము చేసితిని, "నీ ప్రణామములను అర్హతల క్రమమున చేయుదువా?" అని వారి ప్రశ్న, నేను తత్తర పడుచుండగా "అందుకనియేనా మేనేజరుగారిని

పిలుచుకొని వచ్చితివి!” అని యటంకించిరి, ఒకరు ఇట్లు మృదువుగ ఆటలు పట్టెంతరు.

మరియొకసారి (శ్రీ) సుబోధానందజీ మహారాజు వచ్చియుండిరి, నేను వారికి ప్రణామము చేయబోగా వారు స్వీకరింపలేదు, నేను చాల నొచ్చుకొంటిని, ఇప్పుడే గదా మహాపురుష జీకి ప్రణామము చేసినవచ్చితిని, నన్నేల మీరు ప్రణామము చేయనీయ రని మనసు కష్టపెట్టుకొంటిని, క్రిందికివచ్చి గంగాతీరమున మరియొక స్వామితో మాటలాడుచు నిలుచుంటిని, సుబోధానందజీ గది కిటికీవద్ద నిలుచుండి నావైపే చూచుచుండిరి, చాలసేపు అట్లు చూచుచునే యుండిరి, తరువాత కొంతకాలమునకు మరల మతమునకు పోయితిని, (శ్రీ) సుబోధానందజీ మహారాజుల గది భాళీగా నుండెను, వారెక్కడ అని యడుగగా వారికి టి. బి. అనియు హాస్పిటలునందు చేర్చిరనియు తెలిపిరి, వారు నన్నేల ప్రణామము చేయనీయలేదో నాకప్పుడవగతమైనది, నా మనస్తాపమును వారు తప్పక గమనించియుందురు, అందుచేతనే కిటికీవద్దనుండి అంతటి కరుణార్ద్రదృక్కులతో నన్ను అంతసేపు తడిపివేసిరి.

విజ్ఞానానందస్వాములవారితో నా కెక్కువ పరిచయము, వారు ఒక పర్యాయము ‘నీవెట్లు నిద్రపోవుదువు’ అని నన్నడిగిరి, ఇది యొక ప్రశ్నయో అనుకొనుచు ‘ఏమున్నది? పడకపై పడుకొందును నిద్రపోవుదును’ అని యంటిని, వారు, ‘నేను పడకపై పడుకొందును ఆలోచనల నన్నింటిని పారద్రోలుదును, అటుపై నిదురిపోవుదును’ అని యనిరి, కొంచెము గొప్పతో ‘నే నంతటి శ్రమపడ వలసిన యగత్యము లేదని నేనంటిని, అది విని వారు ఒకటే నవ్వు, పడి పడి నవ్విరి, ఆలోచనలను పార

ద్రోలుటయన సమాధిస్థితి యని వారి భావము, అది నాకు తరువాత గదా తెలిసినది.

వారు స్వామిజీనిగూర్చి అనేకములైన సంఘటనలను తెల్పెడివారు, ఒకనాటి రేయి వారు స్వామిజీ గది ముందునుండి పోవుచు తలుపును నుండి వెలుతురు వచ్చుచుండుటను గమనించిరి, ఇది ఏమని తొంగిచూడగా స్వామిజీ శరీరము కాంతు లీనుచుండుట కన్పించినది, అది చూచి వారు భయపడి పారిపోయిరి, మరునటిదినమున వారు మీ శరీరము అట్లు వెలుగు చిమ్ముచుండిన దేమని యడుగ స్వామిజీ సహసముగ నిన్న రాత్రి నీ వేమి తింటివని యడిగిరట, ఏమైన అజీర్తిచేసి కలలు కంటివా? అని వారి యభిప్రాయము, కాని ఈ సంఘటన (శ్రీ)రామకృష్ణ సంప్రదాయమున మహిమలకు అద్భుతకర్తులకు ఎట్టి తృణీకారము లభించునో స్పష్టముచేయునే కాని ఆ ఫలితముల యాధార్థ్యమును సందేహ స్పదముగ చేయదు, హృదయుడు (శ్రీ)రామకృష్ణుని తనను కూడ జ్యోతిర్మయస్వరూపులనుగ దర్శించి ఎట్టి గంతులు వేసినది స్మృతికి తెచ్చుకొనినచో ఈ సంఘటన మఱియు అర్థవంత మగును.

ఇంకొకనాడు (శ్రీ) అభేదానందస్వామి వచ్చి యుండిరి, వారిది కొంచెము చామనచాయ వర్ణమేయైనను కనుముక్కు తీరు ఎంతో చక్కగనుండి గ్రీకోరోమన్ ఆందమును తలపించుచుందురు, వారి పృటికి వయస్సున వృద్ధులు, ఆ సాయంతనమున వారు గురుదేవుల మందిరముకడ నిల్చుండియుండగా భక్తులందఱును వరుసగా ప్రణామములను చేయుచుండిరి, ఇంతలో ఒక భక్తుడు కాళీమహారాజు (శ్రీ అభేదానందస్వామి) శ్రమపడుటను సహింపలేక ‘ముసలాయనను

పాపము కూర్చుండనిండు. తరువాత తీరికగా ప్రణామములను చేయవచ్చును' అని విసుగుకొనెను. ఇది విని వెంటనే కాళీమహారాజు మందిరమువైపు చూపుచు "ముసలాయన అదిగో అచ్చట కూర్చుండియున్నాడు. మే మెన్నడును ముసలులము కాబోము" అని పలికెను. వారి గాంభీర్యమట్టిది.

ఒకపరి మాస్టరు మహాశయులను చూడబోయితిని. నా చేతిలో కీరో (Chelro) సాముద్రికపు పుస్తకముండెను. నీకు చేయిచూచుట తెలియునా అని వారు నన్నడిగిరి. నేనింకను ఏమియు చదువలేదు. అయినను వారు తమ చేయి నాకిచ్చి చెప్పమనిరి. నేనును ఆ చేయి అందుకొని ఇది జీవితరేఖ ఇది మృదయరేఖ ఇది విధిరేఖ యనుచు చెప్పితిని. వారు ఇంత సంబరపడిరి. నా చేయిండుకొని నా మోచేతి క్రింద నొకచేయియు అరచేతిక్రింద మరియొక చేయియుపెట్టి తూచుచు, ఆ ఇది చాలమంచి

చేయి అనిరి. (శ్రీ) గురుదేవులు తమ శిష్యుల అర్హతను పరీక్షించు విధములలో నిది యొకటి).

ఇట్లు శ్రీరామకృష్ణుల శిష్యగణమంతయు ఎవరికివారే ప్రత్యేకతను చూపుచుందురు. ఎవరికివారే సాటి, వారందరిది ఆదియొక ప్రత్యేకమైన స్థాయి.

శ్రీరామకృష్ణమతమున నేను చేరుటకేమి కారణమని నన్నడుగుచుందురు. ఏమి కారణము! మొదట శ్రీవివేకానందులు తరువాత శ్రీరామకృష్ణులు పిలుచుటయే కారణము. ఆ పిలుపు మనకు తెలియవచ్చును తెలియక పోవచ్చును. కాని ఆ పిలుపును తెలిసియో తెలియకయో అందుకొనగలిగినవారు ఇతర మేమియు చేయజాలరని నా యభిప్రాయము. స్వామిజీయో శ్రీరామకృష్ణులలో పిలిచినచో రాక ఎట్లు తప్పను! వేలకొలదిగ గల ఈ యువక సమాజములోనుండి వారిచే ఎన్న బడుటయన్న అదియే మహత్కటాక్షము.

అస్తి కుడంటే ఎవరు?

చివుకుల కృష్ణమూర్తి

(గతసంచిక తరువాయి)

అవి మన అజ్ఞానాన్ని మధ్యపెట్టేందుకు పని కొస్తున్నాయా, లేదా, అమృతతృప్తి మాత్రమే అన్నాయా, అనేదే మన ప్రశ్న. అసలు C వైటమిన్ (లేక మరొక వాస్తుగుణమో) ఒక ప్రత్యేక గుణంకాదు అందుకు వెలసిందీ - ఇన్ని రకరకాల గుణాలు సృష్టిలో ఇంత విపులంగా - అనుకరించడానికి అభ్యంతరంగా, ఎలా వెలికాయని ఎవరు చెప్పగలరు? కారణం లేక ఇన్ని వస్తువుత్వాలు, ప్రాణికోటివిధాలు, వైవిధ్యాలు, ఎన్నో ప్రత్యేకతలతో, నిత్యమారన మనిపించే

పరిణామాలతో నిస్సంకల్పంగా, మాలికంగా (originally) ఏర్పడగలవా? ఒక్కొక్క అణు సముదాయం ఒక్కొక్క ప్రత్యేకతకై తయారైందేమోనంటే సృష్టి సర్వత్రా ఉన్న వృద్ధి - పుష్టి - సంతుష్టి - సుఖం - శాంతి పంటి సమైక్యమైన పురోగతికాంత ఎలా కుదిరిందీ! మూలధాతువులు (elements) ఒక కొన్నే (limited in number) కనుక సృష్టికి ఒకవిధమైన సమైక్యత కుదిరిందంటే - అసలు ఆ మూల ధాతువుల విభిన్నతకు కారణమేమి! మరలా

క్రమేణా జరిగిన సంయోగ వితరణకు ఎవరి సంకల్పం కారణం?

నిమ్మకాయను కోసి చూస్తే C వైటమిన్ కనబడదు. అసలు C వైటమిన్ అనే గుర్తింపు (labelling) ఇంగ్లీషుభాష అలవాటుగ నున్న దేశాలలో ఒకానొక ఆహారపు విలువను గణించే తీరు. చైనాలోనో రష్యాలోనో దీన్నే మరొక పేరుతో విలువపెప్పును. ఈ వస్తువు - దేవుడవలె - అసలు మనం దానిని ఉన్నట్లు సృష్టిలో గుర్తించినా, లేకపోయినా, అది నిజమైనది. దాని విలువ, అది తక్కువై బాధపడే వ్యక్తి ద్వారా ఇతరులకు, దాన్ని స్వయాన పుచ్చుకుని కోల్పోన్న తరువాత ఆ వ్యక్తికీ అవగతమౌతుంది.

‘దేవుడు’ అనేమాట కూడ ఒకానొక పేరు మాత్రమే. ఇంకెన్ని పేర్లతోనైనా సృష్టికర్త విలువబడవచ్చును. అసలు, అతడు లేదన్నవానికి తెలియకనే ఉన్నాడు. ఉన్నాడన్నవానికి స్వానుభవదూషంగానే తప్ప ఇతరత్రా నిరూపించడానికి బడగదు. C వైటమిన్, దేహానికి ఒక పరిమిత పరిధిలో ఆత్యంత ముఖ్యమైనదైతే, దేవుడనే పరమగుణుడు - గుణాతీతుడు - మానవమేధకు అంత చిక్కని నిర్ణయం

ణుడు - మన దేహానికి కాదు - దుఃఖమయమైన మన జన్మరోగానికే పరమావసరమైనవాడు. మన అజ్ఞానము - నిరుత్తరంగ మనలో నిలచిన ప్రశ్నలకూ ఆచ్ఛేదపున ముంచు సృష్టివైచిత్ర్యవిభ్రమానికీ, ఆలవాటమై, జననమరణాల ముందు వెరుకలగూర్చి వాపోవునది. ఈ బాధాకరమైన అజ్ఞానరోగానికి ఆస్తిక లేమందు, పరమాత్ముని గూర్చిన చదువు, సంస్కారం, వస్తువు, వేదం, బిజ్జు, మనం విశ్వసించి, ఫలితం పొంది, స్వానుభవం ద్వారానే ఈ పరమగుణ రసాస్వాదనం చేయగలం. ఈ పరమగుణం మనలో తేగల మంచి మార్పు (జ్ఞానం, నిర్భయత, నిస్సంకయత, దుఃఖాతీత కాంతి) అర్థం చేసుకోగలం. కనుక సమ్యక్మేనాందిగ ఆత్మకళ్యాణ సౌఖ్యమే పరమావధిగ, నెలకొన్న జీవితకావ్యనైజమే ఆస్తికత. ఏ ఆమాయకుడో, పిచ్చివాడో, కార్యకూన్యుడో, అవివేకో, అప్రయోజకుడో, తెచ్చికోలుదనంతో నెత్తిన రుద్దుకొన్న మూఢ విశ్వాసం కాదది. యుగయుగాలుగ, తరతరాలుగ, ఆస్తికత సాధించిన ఇహపరసౌఖ్యాన్ని మొదట నమ్మి ఆతరువాత నిరవధికంగ యెత్తించి దానిని స్వంతం చేసుకొనే ధీరుడు ఆస్తికుడు.

ఓం తత్ సత్.

తిరువళ్ళవనాయనారు

నే. భక్తవత్సలము

తమిళభాషకు గల ప్రత్యేకి ఎన్నో కారణము లున్నవి. ఆ కారణములలో ప్రథమ కారణము తిరుక్కుఱుళు దానికి సొంత మగుట అని చెప్పినచో అతిశయోక్తి కాబాలదు. ఆ గ్రంథపరిష్కరను గుర్తించియే పలుభాషల

వారు దానిని తమతమ భాషలలోనికి అనువదించుకొని ఆత్రమయితే ఆస్వాదించుచున్నారు. తిరుక్కుఱుళులోని భాషను అర్థము చేసికొనుట సులభము కాదు. కావుననే పలుటీకలు దాని కేర్పడియున్నవి. అయినను పరిమేలగరు

మణిక్కుండియరు అనెడి యిద్దటి టీకలు మాత్రమే ముద్రితములై ప్రకటింపబడి యున్నవి. తక్కిన టీకలు ప్రస్తుతము లభ్యములుగ లేవు. ప్రకటితములై యున్న టీకలలోను పరిమేళకరుగారి టీక బహువిషయ సంపన్నముగ నున్నది. దానిని చదివినవారు బహువిషయజ్ఞు లగుదు రనుట నిజము.

తిరుక్కుఱును రచించిన వఘ్నవనాయ నారునుగూర్చి వాడుకలో నున్న వక్రణమాలిని—ఆయన అగస్త్యమహర్షి వంశీయుడు. అతనితల్లి 'అది' మాలవాడలో పెరిగినది. అతనికి అవ్వ ఉప్ప ఉరువ వల్లి అనెడి నలుగు రక్కలును, అదిగమాను కపిలుడు అనెడి యిద్దఱులు నుండిరి. తండ్రియగు తిరువా రూరు భగవానుని నియమానుసారము తల్లియగు అది బిడ్డలను కన్న తావుననే విడిచి యేగినది. అవ్వ, సరస్వతి యంశమందవతరించినదట. ఈమెచే సంఘపండితులు గర్వభంగ మొంది రట. ప్రథమశిష్యుడు ఏలేల సింహుడట. వఘ్నవయోగీంద్రుని ధర్మపత్నియగు వాసుకి ఇసుకను తన పాతివ్రత్య మహిమచే అన్నముగ మార్చినదట. ఏలేలసింహుని వర్తకనావ గట్టుకు మోదుకొని ఓరిగినప్పుడు, వఘ్నవయోగి దానిని తాకగా, ఆ స్వర్ణమాత్రముచేత అది చక్కబడినదట. ఈయన అగస్త్యశ్రమమునకు జని అగస్త్యమునీంద్రునకు తన గ్రంథమును జూపి మెప్పించె నట. తల్లిచేత విడువబడిన వఘ్నవయోగి వేళాళకలమువారి పోషణలో పెరిగి పెద్ద యయ్యై నట. ఈయన భార్య వేళాళకలముది యట. నేత వృత్తి చేయుచు వఘ్నవయోగి ఈమెలా పూరులో వసించియుండె నట.

ఇట్లు చెప్పబడు అంశమాలలో నిజమెంతో కల్పిత మెంతో పరిశోధనచే నిర్ణయమొంద వలసియుండును.

అదియు భగవుడును వఘ్నవయోగీంద్రుని తల్లిదండ్రులని 'కపిలరగవల్' అను గ్రంథమున జెప్పబడియుండ, జ్ఞానామృత మనెడి మఱొక గ్రంథమున యాలిదత్తుడును విప్రవనితయని భ్రమగొని అతడు కలిసిన యొకమాలపడుచును వఘ్నవయోగీంద్రుని తండ్రియు తల్లియునని తెలుపబడియున్నది. ఈక్రమములో 'ఇదే సరి అయినది, అది కాదు' అని తీర్మానించుటకు ఆధారములు లేవు.

దండోరా వేసి రాజశాసనమును చాటుట వృత్తిగా గల కులము వఘ్నవకులము. ఆ కులమున పుట్టుటచే ఈకవికి వఘ్నవనాయముగలిగె నని కొందఱును ఆకులమున పెరుగుటచే ఇతని కావీరు ఏర్పడె నని మఱి కొందఱును చెప్పుచున్నారు. వారిమాట నిజమో వీరిమాట నిజమో నిశ్చయించుటకును ఆధారములు లేవు.

వఘ్నవయోగీంద్రుని సొంతఊరు దక్షిణమధుర యని కొందఱును మైలాపూ రని కొందఱును చెప్పుచున్నారు. మైలాపూరులో ఈయన కొక గుడియు కట్టబడియున్నది.

వఘ్నవయోగీంద్రుని వృత్తి 'నేత' అని పరంపరగా విశ్వసింపబడుచున్నది.

అహింసాది ధర్మముల నొక్కివక్కాణించి యున్నందున ఈయన జైను డనియు బౌద్ధుడనియు నూహించువారు కొందఱున్నను, అవి వైదికమతధర్మములలో చేరినవే ఐనందున నితడు వైదికమతమువాడు కా డనుట కాధారము లేదనువారు పెక్కుండుగ నున్నారు.

తైవుడో వైష్ణవుడో నిర్ణయించుటకును
ఏకాంతికములైన ఆధారములు కానరావు.

ఈగ్రంథమందలి ప్రయోగములను బట్టి
ఈవి తుదిసంఘకాలమునకు మునుపటివాడని
మాత్రము చెప్పనగునే కాని, ఏకతాబ్దము
పాడో నిశ్చయింప జాల కున్నాము అను
చున్నారు విమర్శకులు.

'కుఱళు' అనునది ఒకఛందము. అది
తెలుగు లోని ద్విపదకంటెగూడ చిన్నది.
అంతటి చిన్నఛందోబంధమున కొండంత
యర్థము నిమిషైన వర్ణుచనాయనారిమహిమ
వివిధశాస్త్రసూత్రకర్తల మహిమను మించునే
కాని అందుకు తీసిపోదు ఆ 'కుఱళు'ల నిక
యథాశక్తి చవి చూతము.

రాంభోట్టూ - సోంభోట్టూ

చెవిటి సోమకేఖరశర్మ

(నవంబరు 74 చూడుడు)

సోంభోట్టూ : శరీరాన్ని త్రోసివేయడమంటే
మరింకేమిటి!

రాంభోట్టూ : నీ వెవరివో సరిగ్గా తెలుసు
కోవడమే.

సోంభోట్టూ : (విసుగుతో) నే నెవరో నాకు
తెలియదా! ఏమిటి అర్థంలేని మాటలూ!

రాంభోట్టూ : తొందరపడకు. నీ వంటే మరీ
ఎవరు! నీ శరీరమా! నీ మనస్సా! నీ బుద్ధియూ!
అన్నీ నీ వస్తువులే కదా, మరి అసలుకు నీ
వెవరు!

సోంభోట్టూ : (దిగ్భ్రమతో) నేనే లేనా!
ఇవన్నీ కలిస్తేనే నేను. నా వ్యక్తిత్వం...

రాంభోట్టూ : (నవ్వుతూ) నీ వ్యక్తిత్వం సరే.
నీ అస్తిత్వం గురించి కదా ప్రశ్న! వ్యక్తిత్వం
కలిగిన "నేను" ఎవరు? అది తెలుసుకొనడమే
శరీరాన్ని త్రోసివేయడం.

సోంభోట్టూ : నే నెవరు! నా బుద్ధిని కాదు,
నా వ్యక్తిత్వాన్నీ కాదు, నేనే కాదు, చాలా!
వన్నీ త్రోసివేస్తూ శరీరాన్ని మాత్రమే త్రోసి
వేయు మనడ మెందుకూ!

రాంభోట్టూ : (అనునయముగా) అంత దిగు
లెందుకు సోంభోట్టూ, ఒక్క శరీరం పోతే
నేమి, అనంతవిశ్వ మంతా నీదే అవుతుంది.

సోంభోట్టూ : (కచ్చతో) ముందీ శరీరం
సంగతి తేల్చు. తరువాత విశ్వం సంగతి చెప్పు
దువు గాని.

రాంభోట్టూ : ఇదిగో, ఈ కనబడుతున్నది
స్థూలశరీరం. ఐదు కర్మేంద్రియాలూ, ఐదు
జ్ఞానేంద్రియాలూ పంచప్రాణాలూ మనస్సు
బుద్ధి చిత్తమూ అహంకారమూ అనే పందొ
మిందీ కలిసి సూక్ష్మశరీరం. సంస్కారాలు,
పుట్టుకతో పుట్టిన బుద్ధు లంటామే అవి, దీని
తోనే వస్తాయి. అజ్ఞానమనేది కారణశరీరం.
ఈ కారణశరీరాన్ని కూడా వదిలించుకొంటే
అప్పుడు మోక్షం అభిస్తుంది.

సోంభోట్టూ : బాగుంది. ఒక శరీరం పోయి
మూడు శరీరాలు వచ్చాయే (నవ్వును).

రాంభోట్టూ : పంచకోశాలని అయిదు
ఉన్నాయి. పాటినే ఈ మూడు శరీరాలుగా
చెప్తారు.

సోంభోట్లు: ఏటన్నిటిని తెలుసుకొని త్రోసివేయాలా! చాలా కష్టమైన విద్యగా ఉండే.

రాంభోట్లు: మీవాడు బి.ఏ పరీక్ష పాసవడానికి మూడేళ్ళనుండి తంటాలు పడుతున్నాడు గదా, అటువంటిది బ్రహ్మవిద్య నేర్చుకోవడానికెంత మేధాశక్తి కావాలో ఆలోచిస్తూ ఉండు. తరువాత కాస్తా లేమంటాయో చూద్దాం.

సోంభోట్లు: సరే. ప్రస్తుతానికి శరీరం అంటే; పుట్టిన శరీరం ఒక శరీరం. పుట్టుకతో వచ్చిన బుద్ధి సంస్కారాలూ మొదలైనవి రెండో శరీరం. ఏది తీసుకొచ్చిందో అది మూడవశరీరమూ. ఇవి వరకుగా స్థూలశరీరమూ సూక్ష్మశరీరమూ కారణశరీరమూనూ, సరిగ్గా చెప్పనా?

రాంభోట్లు: సరిగ్గా చెప్పవు.

సోంభోట్లు: (సగర్వముగా) చూచావా! అన్నీ శరీరాలే అయితే ఇక నే నెవరు? నీవు మూట్లాడేది వట్టి ఆసంబద్ధప్రలాపమని ఒప్పుకుంటావా!

రాంభోట్లు: (నవ్వుతూ) ఉండదు, ఈ శరీరాలన్నిటి వెనుకా ఉన్నదే అనలైన నేను అని చెప్పాను కదా.

సోంభోట్లు: (చిరునవ్వుతో) లేదే, కారణ శరీరాన్ని కూడా త్రోసివేస్తే మోక్షం లభిస్తుంది అన్నావు. మోక్షమంటే ఏమిటో నాకు తెలియ దనుకో.

రాంభోట్లు: ఉండనీ, శరీరాన్ని త్రోసి వేయడమే ఆనందమని చెప్పాను గదా, అది సరిగ్గా తెలిసిందా!

సోంభోట్లు: (ఊరకుండును.)

రాంభోట్లు: మీ పక్కింటాయనకు ఏక్కి డెంటులు ఒళ్ళంతా నజ్జనజ్జయితే నీ కేమీ

దుఃఖం కలగలేదు గదా! నీకాలు విరిగి నప్పటిలాగా?

సోంభోట్లు: (గునుస్తూ) పాపం. అంత దెబ్బలు తగిల్లే ఎవరు మాత్రం బాధపడరు! ఎంతయినా, ఆయన అనుభవించే బాధను నేనలా అనుభవించగలను!

రాంభోట్లు: అంటే ఆయన శరీరం నీది కాకపోవడంచేత నీకు బాధ, నిజమైన బాధ, లేదు, అంతేనా!

సోంభోట్లు: అవును మరి, ఎద్దుపుండు కాకికి నొప్పా?

రాంభోట్లు: నీ చొక్కా చినిగిపోతే నీవు బాధపడ్తావు కదా.

సోంభోట్లు: మరి చొక్కా చినిగిపోతే ఇంకో చొక్కాకు డబ్బెవరిస్తారు చెప్పు! మరి ఇలాంటి ప్రశ్న లడక్కు రాంభోట్లూ.

రాంభోట్లు: అయినా ఏ ఏక్కి డెంటులోనో నీవు తప్పించుకొని నీ చొక్కా మాత్రం వీలికలైపోయినా నీవు చాలా సంతోషిస్తావు కదా!

సోంభోట్లు: అవును మరి- వెధవ చొక్కా పోతే పోయింది, నాకు ఎముక లిరిగితే ఎవరు దిక్కు! సంతోషిస్తానా, ఇంకా సంతోషిస్తానా.

రాంభోట్లు: అంటే నీ చొక్కా నీవు కాదనుకోబట్టే సంతోషిస్తున్నావు కదా. ఊరికే నేను నీ చొక్కా చివితే నీతోలే వలిచేసినట్లు బాధపడిపోయేవాడివి. ఏం!

సోంభోట్లు: (ఆలోచించుచు)

రాంభోట్లు: మనం పైనచెప్పిన శరీరాలన్నీ చొక్కాయల్లాంటినే, ఇవి వట్టి చొక్కాయలే. నేను కాదు, అని తెలుసుకొని ఆ శరీరాలను చొక్కాయల్లాగానే ఉపేక్షించగలిగితే, స్వప్న

మన క'లీలేని ఆనందం అనుభవిస్తాం, అవునా కాదా?

సోంభోట్లు : ఎలా?

రాంభోట్లు : ఏమిందీ! ఆధివ్యాధులు శరీరానికే- నాకు కాదు- అన్నిరకాలైన మనస్తాతాపాలూ శరీరానికే- నాకు కాదు - అని దృఢంగా ఏర్పడిన తరువాత నాకు దుఃఖ ముక్కడిది!

సోంభోట్లు : దుఃఖం లేకపోతే ఆనందమేనా! తాయికి ఏ దుఃఖమూ లేదు కదా, అది చాలా ఆనందంగా ఉందా!

రాంభోట్లు : ఆనందమంటే లడ్డు తింటే కలిగే ఆనందం కాదయ్యా, మహానభావా, కారణశరీరండాకా ఇటువంటి ఆనందాలే ఉంటాయి, ఏదో ఒక రూపంలో, కారణశరీరం కూడా త్రోసివేస్తే ఉండడే 'నేను' యొక్క నిజస్వరూపం అదే ఆనందం, అంత విలక్షణమైన ఆనందం కనుకనే దాన్ని బ్రహ్మనందం అన్నారు.

సోంభోట్లు : అంటే చివరికి 'నేను' అంటే ఆనందస్వరూపమే నంటావు. ఇది సమ్మతిస్తావా?

రాంభోట్లు : (చిరాకుతో) అనాదికాలంలో శివుడు మొదలుకొని ఇప్పుడు శ్రీరామకృష్ణ

రమణమహర్షులవరకూ ఎందరో అటువంటి ఆనందాన్ని అనుభవించారు, 'తమ్ముడూ, నీవుకూడా అనుభవించు' అని చెప్తూ ఉన్నారు, సమ్మతిస్తావా అంటే ఏమన్నా అర్థం ఉందా! 'పరమాన్నం తియ్యంగా ఉంటుందిరా' నాయనా తిను' అని చెప్పే 'సమ్మతిస్తావా' అంటే ఏం లాభం! తిని చూస్తే తెలుస్తుంది, అలాగే ఆ బ్రహ్మనందం కోసం ప్రయత్నం చెయ్యి, లేమూ, ఇంకెలాగ శాశ్వతమూ అద్వితీయమూ అయిన ఆనందాన్ని సంపాదించగలవో చెప్ప, అంతే గాని చాలా తెలివిమంతుడిలాగ చివరికి సమ్మతిస్తావా అంటే ఒప్పు ముందుతుంది.

సోంభోట్లు : అంత కోప మెందుకురా, నాయనా, నేనున్నానని ఇంత స్పష్టంగా తెలుస్తున్న దానిని వదిలిపెట్టి ఇంకోచేదో 'నే' నంటే అర్థం గాక అడిగా నంతే, నీవు చెప్పేది ఒక్కొక్కటే సరిగా ఉన్నట్లునిపిస్తుంది గాని మొత్తం మీద ఏదో వెలితిగా అనిపిస్తున్నది రాంభోట్లూ,

రాంభోట్లు : (సానుభూతితో) ఒకసారి వింటే తెలిసిపోయే దయితే దాన్ని గూర్చి అన్ని శాస్త్రాలెందుకు సోంభోట్లూ! మన ప్రయత్నం మనం చేయాలి, ఈ ప్రపంచంలో జీవిస్తూనే మన నిజస్వరూపాన్ని గూర్చి ఆలోచించాలి "కాలేనాత్మని విందతి"

వైరాగ్యము - సంఘజీవనము పరస్పర విరుద్ధములా?

ఇంద్రియార్థములందును, లౌకిక భోగములందును గల రక్తియే రాగము, ఇట్టి విషయ సుఖములయందు విముఖతయే వైరాగ్యము, ఇట్టి వైరాగ్యమునకు సంఘముతో పని ఏమి?

ఇట్టి వైరాగ్యమును సాధింపవలెనన్న సర్వ సంగపరిత్యాగులై, విషయసుఖముల నన్నిటిని త్యజించి, అడవులకు వెళ్లవలసినదే, సంఘముతో పనిలేదు - అని కొందరి అభిప్రాయము.

సాధారణముగా ఇంద్రియములు ఆకర్షణీయములగు బాహ్యభోగవస్తువుల జూచినంతనే వాటి ననుభవింప తహతహలాడుచుండును. ఇట్టి ఇంద్రియములను నిర్బించుట యనిన సామాన్యమా?

“యతతో హృషికౌ నేయ పురుషస్య
విపశ్చితః

ఇంద్రియాణి ప్రమాదీని హరంతి

ప్రశఫంతునః.” (గీత 2-

‘కౌ నేమా! విశేషకరములగు ఇంద్రియ గణములు అత్యంత యత్నశీలుడును, మేధావీ యును, (శాస్త్రజ్ఞుడు) నగు పురుషుని మనస్సును గూడ బలపూర్వకముగా ఆకర్షించుచున్నవి.’ - ఇంద్రియములంతటి బలవంతములని శ్రీభగవానుడు పేర్కొనెను.

తాని ఇట్టి సంఘమునందు, ఆకర్షణీయమగు భోగ్యవస్తువులతో కూడియున్న ఈ సంఘము నందు, వైరాగ్యవంతుడై కార్యముల నాచరింపవలయుననియే గీత బోధించుచున్నది. మనుజుడు సంఘముననో, లేక కారడవులనో నివసించుచున్నను, ప్రకృతి గుణములచే ప్రేరేపింపబడి ఏవేని కార్యముల నాచరించుచున్నాడు. తాని కర్మల నాచరించు విధము పైననే ఆతని బంధ విముక్తు లాధారపడి యున్నవి స్వార్థపరత్వముతో చేయు కర్మలు బంధ హేతువులై యుండ, నిస్వార్థతతో నాచరించు కర్మలు మోక్షమునకు దారి చూపుచున్నవి. అందుకే భగవంతుడు

“యజ్ఞార్థాత్కర్మణోఽన్యత్ర
లోకోఽయం కర్మ బంధనః,

తదర్థం కర్మ కౌ నేయ

ముక్తసంగః సమాచర.” (గీత 3-9)

‘ఈశ్వర ప్రీత్యర్థ మనుష్ఠింపబడిన కర్మ కంటె ఇతరములగు కర్మలవలన ఈలోకము

బంధింపబడుచున్నది. కనుక నీవు, భగవంతు నుద్దేశించి అనానక్రుడవై కర్మల నాచరింపుము.’ మఱియు

‘అసక్తో హ్యచరన్త్య క్మ పరమాప్నోతి
పూరుషః’ (3-19)

‘అసక్తతతో కర్మమునర్చు మనుష్యుడు నిశ్చయముగా ముక్తిని పొందగలడు’ అని పేర్కొనెను.

(కేవలము కర్మ సన్న్యాసమున సిద్ధి లభింపదు. కేవలము బాహ్యేంద్రియముల నిగ్రహించి మనస్సున విషయసుఖముల స్మరించు వాడు కపటియని గీత పేర్కొనును)

అసక్తుడై కర్మల నాచరించుట వలన మనుజుడు సిద్ధి నొందునని భగవానుడు బోధించెను. ఇనకాదులు కూడ కర్మమువలననే సిద్ధి నొందిరనియు, లోకసంగహర్షమునను కర్మల నాచరింప వలయుననియు, మఱియు లోకముల శ్రేష్ఠులగువారు ఎట్లు నడతురో, ఇతర జనులుకూడ వారి ననుసరింతురు, అందు వలన సత్కర్మాచరణము నిస్సంగ బుద్ధితో యొనర్చుట శ్రేష్ఠము, అజ్ఞులు ఎట్టి ఆసక్తితో కర్మల నాచరింతురో, విజ్ఞులు అట్టి అనాసక్తితో కర్మల నాచరింతురనియు భగవానుడు పేర్కొనెను.

మఱియు మానవజీవితలక్ష్యము ఆత్మసాక్షాత్కారమని ఏనాడో గ్రహించిన మన దేశము, అందలి ప్రజలు పలుస్థాయిలలో నుండుట గాంచి, ఒకేసారి విషయోన్ముఖులై, సర్వసంగ పరిత్యాగులుగా ఆత్మానుసంధానము చేయజాలకుండు వారికి, విషయ సుఖములకు కొంత చోటిచ్చినది - తస్మాదమున వారు నిస్సంగముగా కర్మల నాచరించి, విరక్తిని సంపాదింపవలయునను భావము లోడనే!

కాబట్టి మనము స్వార్థపరతతో జీవింపక, ఇహలోక జీవితముననే వివేక వైరాగ్యముల నలవరచుకొన ప్రయత్నింపవలయును. కేవలము మృగములవలె ఎల్లప్పుడు విషయసుఖములలో మునిగి తుదకు రోగి యగుటకు బదులు నిస్సంగముగా కర్మల నాచరించి సిద్ధిగాంచ ప్రయత్నింప వలయును. ఏ కర్మ స్వార్థపరతతో నాచరించినపుడు బంధకారణమగునో, అదే కర్మను నిస్వార్థముతో నాచరించునపుడు ము కికి దారితీయును. కాబట్టి మనము సంఘమున ఏ వృత్తి చేయువారమైనను, ఇట్టి వైరాగ్యమును మూలాధారముగా చేసికొనియే పరిమార్చుమును సాధింపవలసి యున్నది.

మఱి వైరాగ్యమును సాటింపవలయుననుట కర్థము కేవలము సంఘమును వదిలి అడవులకు పోవలయుననియో, ముక్కుమూసికొని ఒక మూలన కూర్చుండ వలయుననియోగాక, అనాసక్తితో కర్మల నాచరించుటయే యని తేలును.

మఱి, సర్వసంగపరిత్యాగులై అడవుల కేగుట తప్పా యను ప్రశ్న బదులుచేరవచ్చును. ఆత్మ సాక్షాత్కారమే అందరి లక్ష్యమైనను, సంఘముననే జీవించుచు, అనాసక్తితో కర్మల నాచరించువాడు లోకమునకు అధిక హితకారి యగును. అట్టి ఆచరణమున ఆతడు సిద్ధిని కూడ పొందును. దీనినే భగవానుడు,

“సాంఖ్య యోగో పృథక్ బాలా
ప్రవదంతి న పండితాః,
ఏకమస్మాస్మితః సమ్యగుభయోర్విందతే
ఫలమ్.”

‘అజ్ఞాతే కర్మసన్న్యాసమును, కర్మయోగమును వేరని చెప్పదురు, పండితు లట్లు చెప్పరు. ఈ రెంటిలో నే యొకటి యైనను చక్కగ అనుష్ఠింపబడిన రెంటియొక్క ఫలము లభించును’ - అని శేర్కొనెను. ఇట్టి మార్గము వలన ఆతడు సిద్ధత్వమును సాధించుటయేగాక లోకమునకు హితకారిగా నుండును.

పరోపకారార్థ మిదంశరీరం అనునది ఆప్తవాక్యము. పరులకు హితమొనరించుటకే ఈ శరీరమని భావము. ఈ పరోపకారమునకు స్వార్థపరిత్యాగము, సేవాపరాయణత్వము ఎంతేనియు అవసరములు. ఇవియే వైరాగ్యము యొక్క ముఖ్య లక్షణములు. కావున నిస్సంగులై సంఘమునకు సేవ యొనర్చుచు, ఆత్మసిద్ధికై ప్రయత్నించుట మన ధర్మము. వైద్యప్రజ్ఞా వైరాగ్యము సాంఘిక జీవనమునకు విరుద్ధమని తోచుటకు బదులు, ఎంతో ఆవశ్యకమని, పరస్పర సహకారి యని తేలుచున్నది.

ఆచార్యశ్రీఘ్నడగు శ్రీ వివేకానంద స్వామియు ఈ విషయమునే వక్కాణించి చెప్పి యుండిరి. మఱియు వారిచే స్థాపింపబడి నేడు మన దేశముననే గాక ప్రపంచమందంతటను అన్నదాన, విద్యాదాన, జ్ఞానదానములతో అఖండ సేవ లొనర్చుచున్న శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంస్థ “ఆత్మనో మోక్షార్థం జగత్ హితాయచ” - అను ఇదే లక్ష్యమును కలిగి యున్నది.

కాబట్టి మనము గ్రహింపవలసిన ముఖ్య విషయ మేమన, వైరాగ్యమును పదమున కర్థము నిస్వార్థపరత్వము అనాసక్తితో ఆచరింపబడు మానవసేవ అనియే.

పరి ప్రశ్న

ప్రశ్న : మనము అంతయు భగవత్సంకల్పమునకే వదలి శరణాగతులమైనచో అది విధినియతవాదము (fatalism) నకు లొంగిపోవుట కాదా? అట్టి పరిస్థితియందు స్వాతంత్ర్యమవసరమగు నెతికవరమునకు సానముండునా?

ఉత్తరము : శ్రీరామకృష్ణులును మరి ఇతర ఋషులు ప్రవక్తలు అవతారములును చెప్పినది విశ్వము వెనుకనున్న సంకల్ప మొక్కటియనియే — ఆ సంకల్పము భగవత్సంకల్పమనియే. ఈ విషయమును మనము గుర్తించినను గుర్తింపకపోయినను పరమసత్యమదియే. ఎవడు ఈ సత్యమును తత్వమును గుర్తించునో, అతని దృక్పథమున మరియొక సంకల్పమునకు సానమే లేకపోవుటచేత, అతనికి విధినియతవాదమును ప్రశ్నయే తలయెత్తదు. అట్టి వ్యక్తియొక్క లక్షణమేమనగా : అతని జీవితమున ఆత్మప్రాధాన్యము 'అహం' కార ప్రాధాన్యము కన్పింపవు. సాధారణ మానవుని వలె 'ఎత్తులు' వేయుచు ప్రణాళికలు నిర్మించుచు చింతాగ్రస్తుడగుచు నుండడు. స్వస్థుడై ఎల్లరతో శాంతియుతుడై మెలగును.

అహంకారప్రాధాన్యము కలిగియు పరాత్పరమగు నొక దివ్యసంకల్పము నంగీకరించువారికి విధినియతమను ప్రశ్న ఏర్పడును. మనకు అహంకారప్రాధాన్యమున్నంతవరకు మనము 'పరిమిత సంకల్ప స్వాతంత్ర్యము' నంగీకరింపవలెను. అన్ని క్లిష్టసమస్యలయందు వలెనే రెండు అతివాదముల నడుమ సరాసరియే శ్రేష్ఠము, సాధారణ జనలకు, ఒక చివర సంపూర్ణమగు సంకల్ప స్వాతంత్ర్యము కలదు. పూర్తిగ యాంత్రికదృష్టితో చూచినను జీవ

శాస్త్రదృష్టితోనయినను ఈ భావన అసంబద్ధమే. మరియొక చివర విధినియతవాదము కలదు. ఇది వ్యక్తిత్వముయొక్క ప్రత్యేకతను గుర్తించుచునే వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము నంగీకరింపదు.

ఇప్పుడు మనము దివ్యసంకల్పము యొక్క సర్వోత్కృష్టతతో సమన్వయమందు మధ్యమ మార్గము నవలంబింపవలసి యున్నది. దీనిని మనము 'పరిమిత స్వాతంత్ర్య' మందుము. దీనిని శ్రీరామకృష్ణులు ఒక పట్టకథతో వివరింతురు. దూడను యజమాని త్రాటితో చెట్టునకు కట్టును. దూడకు స్వాతంత్ర్యమున్నదా లేదా? త్రాటియొక్క పొడవుమేరకు దూడకు స్వాతంత్ర్యము కలదు. అటుపైన లేదు. త్రాటి పొడవుకూడ పర్యవసానమున యజమానియే నిశ్చయించినను వ్యవహారమున త్రాటి పొడవుమేరలో ఇచ్చునచ్చినట్లు తిరుగుటకు దూడకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చెను. ఈ పరిమితిలోని గడ్డిని దూడ తినివేసినచో యజమాని త్రాటి పొడవును పెంచవచ్చును.

ఈ 'పరిమిత స్వాతంత్ర్యము' నంగీకరించినచో పురుష ప్రయత్నముతో విరోధము పెట్టుకొనకయే శరణాగతి నభ్యసింపవచ్చును. మన యనుభవపు స్థాయియందు సంకల్ప స్వాతంత్ర్యమను భావము సత్యమే. ఈ వ్యక్తి సంకల్ప మను భావన దివ్య సంకల్పమున లీనమగువరకు వ్యక్తి సంకల్ప స్వాతంత్ర్యము అనుభవ సత్యమే. అంతవరకు పరిమిత స్వాతంత్ర్యము నంగీకరించి భగవంతుడు నిర్ణయించిన పరిధికి లోబడి స్వతంత్రముగ వ్యవహరింపవలసి యున్నది.

వార్తలు - విశేషాలు

గురుపూర్ణిమ

గురుపూర్ణిమ ఉత్సవమును మద్రాసు శ్రీ రామకృష్ణ మఠమున జరుపవలసినదిగను తద్వారా మంత్రదీక్షను స్వీకరించిన భక్తిబృంద మంతయు శ్రీ రామకృష్ణ మఠపవిత్రావరణమున సమావేశ మగుట కవకాశమును కల్పింపవలసి నదిగను పలువురు భక్తులు ఒక ఆనందదాయక మగుసూచనను చేసిరి. తదనుసారము మఠ చరిత్ర యందు ప్రప్రథమముగ శ్రీ రామకృష్ణ మతాధి పతులు 2కి జూలై '75 బుధవారమున గురు పూర్ణిమ ఉత్సవము నేర్పాటుచేసిరి. నగరమున గల కొన్ని వందల స్త్రీలు పురుషులు అగు భక్తు లకు ఆహ్వానములు పంపబడినవి. ఆహూతుల ఆసక్తియు ప్రోత్సాహజనకముగ నుండెను.

శ్రీ రామకృష్ణుల దివ్యచిత్రపటము మతా వరణమునందు ఉన్న తానమున నలంకరింప బడి పవిత్రవాతావరణము నొనగూర్చెను. సాయంకాలము ఐదుగంటలకు భక్తజనులెల్లరు ఆచట సమావిష్టులై గంటన్నర పర్యంతము భజనలు చేసిరి. విష్ణుసహస్రనామస్తోత్ర పఠ నము గావించిరి. ధ్యానము నల్పిరి. అటుపిదప ఆరాత్రికము నిర్వహింపబడెను. తదనంతరము సమావిష్టులైన భక్తులకు గురుపూర్ణిమ మహి మనుగూర్చి శ్రీమత్తపస్వానందస్వామి యువస్వ సిందిరి. ఉపన్యాస సారాంశమిది.

“గురుప్రయోక్త ఆకారములనేకములైనను నిజమునకు గురువు ఒకడే. అట్టి గురువును సంస్కరించి భజించు పావనసమయమే గురుపూర్ణిమ. దీనినే వ్యాసపూర్ణిమ అనియు నందురు. ఈ దినమునుండియే సాధువులు తమ చాతుర్యార్థ్య వ్రతదీక్షను ప్రారంభింతురు. హిందువులెల్లరకు వ్యాసుడు మానసియు డగు మహర్షి. పరమార్థుని యవతారమే యని ఆతడు పూజింప

బడును. మనకు ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధమూలము లకు రెండింటికి వ్యాసమహర్షి కర్త. వేదములు పురాణములు హిందువులకు వారి యనుగ్రహ ప్రతీకలు. వారి వేదాంతసూత్రములు వేదాంతము నభ్యసించువారికి ఎనలేని వరములు. అన్ని వేదాంతశాఖలును వారికినివాళులిచ్చును. ఇన్ని యాధ్యాత్మిక గ్రంథములకు కర్త యని పేరుగాంచిన వ్యాసుడు ఒక వ్యక్తియో లేక ‘వ్యాసుడు’ అనునది పలువురు మేధావులకు సామాన్యమైన చిరుద మో స్పష్టముగ తెలియదు.

సనాతన ధర్మరంప్రదాయమున గురువునకు విశిష్టమైన స్థానము కలదు. క్రైస్తవులు, వారి మతాచారములను పారంపర్యముగ నందించు బాధ్యతను వారి ‘చర్చి’ వ్యవస్థయే స్వీకరించు నందురు. తరతరములకు ఉద్వేగభజనకమై తనర వలె ననిన ఆ సంప్రదాయము చక్కగ పరి రక్షింపబడవలెను. మానవ సమాజమునందు గురుశిష్యపరంపర భూతవర్తమానముల కను సంధానము కల్పించుచు ఆధ్యాత్మికసంస్కృతిని జీవచ్ఛక్తిగ చేయును.

మద్రాసునందలి శ్రీ రామకృష్ణమఠము అట్టి ఆధ్యాత్మిక కేంద్రమై వర్ధిల్లినది — మహిత చరిత్రలగు మాతృశ్రీ శారదాదేవి శ్రీ బ్రహ్మ నందస్వామి శ్రీ శివానందస్వామి ప్రభృతులు వారి దివ్యసాన్నిధ్యముచేతను ప్రార్థనలు పూజల చేతను ఈ మఠమును పావనముచేసిరి. శ్రీవివే కానందస్వామి స్వయముగ ప్రోత్సహింపగా శ్రీ రామకృష్ణానంద స్వామివారు దానిని తమ పావనహస్తములతో స్థాపించి పెంపార జేసిరి. శ్రద్ధాయుతము భక్తిసంభరితములగు శ్రీరామ కృష్ణులపూజ ఇచ్చట అనుదినమును సంవత్సర

ముల పర్యంతము కొనసాగినది. ఈ మతావ రణముననే వందలకొలది సాధకులు తమ ఆధ్యాత్మిక జీవనమున నడుగిడిరి.

గురువు భగవంతుని వ్యక్తరూపమునకు ప్రతి నిధి, శ్రీరామకృష్ణులు నిక్కముగ జగద్గురువు, గురుశక్తియొక్క మూర్తీభావము, ఇహలోక మున క్రీడించుచున్న భగవంతుని ఉద్ధారక శక్తి. ఎవరనిన వారు గురువు కాజాలరు, గురువనగా సర్వప్రాణికోటిని సంసారసాగరమును తరింప జేయు నొకవంటివాడు, నిజమునకు సచ్చిదా నందమే గురువు రూపమును చాల్చును, మాన వునిపట్ల ప్రేమనుదయను ప్రకటించుచు విశ్వము వెనుకనున్న దివ్యసంకల్పము యొక్క వ్యక్త రూపమే గురువు. సిగలైన గురువునందు అహం కారమే ఉండదు. అతడు వైరాగ్య మూర్తి. గురుత్వ మునునది ఒక ఉద్యోగము కాజాలదు, ఉద్యోగముగ గురువగువాడు మహోదాత్త మగు ఆధ్యాత్మికాదర్శమునకు ఘోరమగు వికారరూపము, నిజమగు శిష్యుడు నిజమగు గురువునకు తగియుండును. జగద్గురువు ఒక నూతన శక్తి సంచాలనమునకు ప్రారంభోత్స వము చేయును. ఆ శక్తి పనిచేయు వాహిక లుగా తన శిష్యులను నిలుపును. గురువును ఇష్ట దేవతయును ఒకరే. సకాలమున శిష్యుడు గురువు ఇష్టదైవమున లీనమగుటను దర్శించును. ఆధ్యాత్మిక సాధనయందు గురువునందు విశ్వాస మునునది అపూర్వమగు సద్గుణము, గురువు శిష్యున కందించు మంత్రము అపారమగు శక్తి

కలిగినది. గురుపదిష్టమైన మంత్రము సూక్ష్మ రూపమున నున్న దైవమే. మంత్రము యొక్క శక్తి మహత్తరమగు శక్తి.

ఆధ్యాత్మికసాధనయందు గురుసేవ అత్యం తము ప్రయోజనకారి. భగవంతుని సేవించు నట్లే గురువును సేవింపవలెను. గురువును సేవి చుటయన ఆయన ఉద్ద్యమమును సేవించుట ఆయన ప్రయత్నమును సఫలము చేయుట ఆయన సందేశమును వ్యాప్తముచేయుట, ఆయన మత మును ఆశ్రమమును బలవత్తరము చేయుట.

శ్రీరామకృష్ణుల ప్రముఖశిష్యుడు మనకు వాడు అవతార పరిష్ఠులని బోధించిరి. అత్యం తము సరిశ్రమ గంభీరమునైన శ్రీరామకృష్ణుల వచనామృతము మన కందు బాటులో నున్నది. ఇట్టి విశిష్ట గురుపరంపర, మానవులను దేవు లుగా సేవించు మహత్తర సన్నాత్యన వ్యవస్థ, అధ్యయనముచేసి మననము చేయుటకు దివ్య మగు శ్రీరామకృష్ణ సూక్తిసుధ, అనుమహాదవ కాళములను సక్రమముగ వినియోగించుకొని ఆత్మవిశాసమును సాధించుట ఇక మన బాధ్యత.

సమావిష్టులైన భక్తులెల్లరు ప్రసాద స్వీకా రము చేసిరి. ఇట్లు కృపార్ద్రమగు గురుకటా ఙ్గమును గ్రోలి పవిత్రభావ తరంగముల నోల లాడి ఆధ్యాత్మికానందమున మరువలేని సాయు తనమును గడపి భక్తులు రాత్రితోమ్మిది గంట లకు గృహాన్మృతులైరి.

దేవీ మాహాత్మ్యము

అనువాదకులు:

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

దేవీమాహాత్మ్యము భక్తులెల్లరు అవశ్యము పఠింపదగిన దివ్యగ్రంథము. పాఠకుల సౌకర్యార్థము శ్లోకములు పెద్దఅక్షరములతో ముద్రింపబడియున్నవి. ప్రతి శ్లోకమునకు తేటతెల్లమగు తాత్పర్యము గలదు.

పారాయణము చేయగోరు భక్తుల యుపయోగార్థము గ్రంథాదియందు చండితా ధ్యానము, అర్గలాస్తోత్రము, కీలకస్తోత్రము, దేవీకవచమును, గ్రంథాంతమున అపరాధ శుమాపణస్తోత్రమును, దేవీసూక్తమును పొందుపఱచియున్నాము.

ఈ గ్రంథమును శ్రద్ధాభక్తులతో పారాయణముచేయు భక్తులకు శ్రీ దేవీకృపాకటాక్ష వీక్షణప్రసారము తప్పక కలుగును.

170+24 పుటలు

దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము

వెల : రూ. 2.50

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు:

కీ. శే. వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు, బి.ఎ.

శ్రీ రామకృష్ణుని సహధర్మచారిణియు, ఆదర్శసతియు, ఆదర్శయోగినియు, ఆదర్శ మాతయు నగు శ్రీ శారదాదేవి భక్తులతో నొనర్చిన దివ్యసంభాషణలు! తేటతెలుగున రచింపబడియున్నవి.

348 పుటలు

(తృతీయ ముద్రణము)

వెల : రూ. 3.00

అద్రుమ: మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

భక్తియోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

అధునికుల చిత్తము నాకర్షించురీతిని, అమోఘవచనములతో, విమర్శకదృష్టితో శాస్త్రప్రమాణములతో భక్తితత్త్వమును శ్రీ వివేకానందస్వాములవా రిందు విపులముగా ప్రదర్శించి యున్నారు. మూలగ్రంథములలోని ప్రమాణవచనములును వానికి టిప్పణములును సులభశైలియందు వ్రాయబడి యున్నవి.

(121+4 పుటలు)

(ఏడవ కూర్పు)

వెల : రూ. 4-00

సందేశ తరంగిణి

(రెండు భాగములు)

అనువాదకులు : కీ. శే. తత్త్వానందస్వాములవారు

పాశ్చాత్యద్విగ్విజయయాత్రాసంతరము శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు కొలంబో మొదలు అల్మోరా వరకు ప్రతినగరమునందును ఒసగిన ఉపన్యాసముల సంపుటికరణము. ఒక్కొక్క ఉపన్యాసము అల్పాధారకము, జ్ఞానోత్తేజకము, దేశభక్తిభరితము.

ప్రతిభారతీయుడును తప్పక చదివితీరవలసిన దివ్యగ్రంథరాజము.

మొదటి భాగము : రూ. 4-00

రెండవ భాగము : రూ. 3-00

శ్రీ రామకృష్ణోపనిషత్తు

తమిళ రచయితలు : శ్రీ చక్రవర్తి రాజగోపాలాచార్యులుగారు

అంధ్రానువాదకులు : గో॥ న్యాయమూర్తి శ్రీ ప్రత్తిపాటి సత్యనారాయణరావుగారు

శ్రీరామకృష్ణజీవుని దివ్యోపదేశవాక్యము లాధారముగాగొని, వానిని విరివిపఱచి, మనోహరకథారూపముగను, సంభాషణరూపముగను అమర్చి, శ్రీచక్రవర్తి రాజగోపాలాచారి గారు తమిళభాషలో రచించిన జనాకర్షకగ్రంథము. దాని యనువాదాలు ఇంగ్లీషు, మరాఠీ, బెంగాలీ, గుజరాతీ, హిందీభాషలలో నిప్పటికే అపారవ్యాప్తినిొందినవి. ఆ గ్రంథమున కిది చక్కని ఆంధ్రీకరణము.

128 పుటలు

వెల : రూ. 3-75

ఇట్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

షికాగో నగరోపన్యాసములు

అమెరికాయందలి షికాగో నగరమున జరిగిన విశ్వమత మహాసభయందు శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు హిందూమత ప్రతినిధియై యొసగిన ఉపన్యాసముల సంపుటికరణము!

సనాతన ధర్మాన్ని తిని ప్రపంచమంతటికిని జాతిన పీ యుపన్యాసములే. మతమును గూర్చిన శ్రీ వివేకానంద సందేశామృతము సమస్తము ఇందు నిక్షిప్తమైయున్నది. హిందూ మతాన్ని త్యమును తెలియగోరు ప్రతి భారతీయుడును తప్పక చదువవలసిన గ్రంథమిది.

ప్రజ్ఞులమగు పంచమ ముద్రణము.

వెల: రూ. 1.00

శ్రీ రామకృష్ణ సూక్తిసుధ

అనువాదకులు: ఆచార్య శ్రీ నేలబూరి భక్తవత్సలముగారు

'సహజోద్ధారమయిన వచనామృతము ఇట్టి గ్రంథరూపముదాల్చుట కిదే మొదలు' (ఆల్ఫ్రెడు హుగ్లిన్) అను పొగడ్తగన్న శ్రీమన్నిఖిలానందస్వామిల సంక్షిప్తాంగ్ల మూలమునకు ఇది తేట తెలుగున అనువాదము.

'గురుదేవుని స్వతస్సిద్ధజ్ఞానము, చిదానందోద్రేకప్రభవసహజసరళవాగ్ధాటి, శిశూచితా మాయీకర, అనిర్వచనీయప్రజ్ఞ, ఋజూపమానములు, సరసకథలు, గేయములు, పద్యములు చక్కగా అనుాదితములు. (హిందు: తేది 27-7-'58)

'అద్యతనగద్యరచయితలెల్ల మేలుబంతిగా అనుసరింపదగిన గ్రంథరాజము.'

(సన్దే ప్రాస్తరు: తేది 16-2-'58)

'అనువాదమైనా స్వతంత్రగ్రంథం అనిపించు థాటి గలది.' (భారతి: 7-6-'61)

'చవులూరించు చక్కని రచన.' 14-2-'58 (డాక్టరు సర్ ఎస్. రాధాకృష్ణగారు)

590+158 పుటలు

వెల: రూ. 7.50

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

1975-వ సంవత్సరము, నెప్టేంబరు మాసమున జరుగనున్న

ఉత్సవ కార్యక్రమము

ఆదివారములందు సత్సంగ సమావేశములు

అనరాహ్టము 4.00—4.20 వఱకు రలితా సహస్రనామ పారాయణము (7.9.75, 21.9.75)

” ” ” శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ పారాయణము (14.9.75, 28.9.75)

4.20—4.30 ,, ధ్యానము

4.30—5.30 ,, తమిళమున ఉపన్యాసములు:—

శ్రీమద్భాగవతము: శ్రీ అజ్ఞాగారు (7.9.75)

శ్రీవిష్ణు సహస్రనామము: శ్రీ వి. కల్యాణసుందరశాస్త్రిగారు (14.9.75)

శ్రీమద్రామాయణము: డాక్టర్ ఎన్. వీర్రాజుగారు (21.9.75)

శ్రీదక్షిణామూర్తి స్తోత్రము: డాక్టర్ టి. ఎమ్. పి. చుహాదేవన్‌గారు (28.9.75)

5.30—8.30 ,, ఆంగ్లోపన్యాసములు:—

శ్రీమద్భాగవదీక: శ్రీమ త్తవస్యానందస్వామిలవారు

ప్రత్యేకోపన్యాసములు

8.9.75 శనివారము: 5.30 శ్రీమద్రామాయణ వఠసము: శ్రీ పి. రామకృష్ణన్‌గారు, ఐ.సి.ఎస్. (రిటైర్డు)

18.9.75 ,, 5.30 శ్రీమద్రామాయణము: డాక్టర్ ఎన్. వీర్రాజుగారు

ఇతర వారములందు ఉపన్యాసములు: అనరాహ్టము 5-5.15 గంటలకు

సోమవారములు: విష్ణుసహస్రనామము (ఆంగ్లము) శ్రీమత్ పితమహానందస్వామిలవారు

మంగళవారములు: అధ్యాత్మరామాయణము (ఆంగ్లము) శ్రీమత్ గణీరానందస్వామిలవారు

బుధవారములు: శ్రీమద్భాగవతము (ఆంగ్లము) శ్రీమత్ గోలోకానందస్వామిలవారు

గురువారములు: అముదమొల్లి (తమిళము) శ్రీమత్ శ్రీరంగనందస్వామిలవారు

శుక్రవారములు: ఆత్మబోధ (తమిళము) శ్రీ ఆర్. రామకృష్ణన్‌గారు

21.9.75 ఆదివారము: ఆంధ్రర్యాగ సాధన

ఉభయ ఏకాదశులందు సాయంత్రాంశిక ఆరాధికానంతరము శ్రీరామనామ భజన (2.9.75, 18.9.75)

4.9.75 గురువారము శ్రీఅద్వైతానందస్వామి జయంతి.

29.9.75 సోమవారము శ్రీ అభేదానందస్వామి జయంతి

8.9.75 మంగళవారము శ్రీవినాయకవత్సరం

శుక్రవారములందు సాయంత్రాంశిక 8.30 గంటలకు తిరువళ్ళి శ్లోకాయందలి దక్షిణమాడవీడియందు 18.వ సంవత్సరం రామకృష్ణ మందిరమున శ్రీమత్ గోలోకానందస్వామిలవారి భగవద్గీతోపన్యాసములు.

ఈ ఉత్సవము లన్నింటియందును భక్తులెల్లరును పాల్గొని భగవంతుని అనుగ్రహభాగ్యమును విధియగోరుచున్నాము.

అధ్యక్షులు,

శ్రీరామకృష్ణమఠము, మద్రాసు-600004.

శ్రీ వివేకానందస్వామి శతతమ జయంతి ప్రచురణములు
ఆంధ్రపాఠకులకు అమూల్య తరుణము

శ్రీ వివేకానంద సంపూర్ణ గ్రంథావళి

ప్రతిభోజ్యులైన ఆంధ్రపండితులచే ఆంధ్రీకరింపబడి 10 సంపుటలుగా ప్రకటింపబడి ఉన్నాయి. ప్రతి సంపుటంలోను దాదాపు 500 పుటలు.

* అయిన సంపుటము క్యాలికోగాని అట్టబైండుగాని లేదు.

స్వామిజనందేశం మాతృదేశభక్తిభరితం, ప్రాణప్రదం, ఆత్మోత్తేజకరం, విశ్వజననం. అది సమగ్రంగా ఆంధ్రమహాజనులకు అందడం ఇదే మొదటిసారి. స్వామిజీది దివ్యదృష్టి. ఆయన అమోఘ పరిష్కారవిధానం సూచింపని ముఖ్యసమస్య అంటూ లేదు. ఆయన గ్రంథావళిని చదివినవారికి ఉత్సాహమును ఉదాత్తతయున్నా కలుగక తప్పదు.

తొమ్మిది సంపుటలు విక్రయానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి.

ఖరీదు: అట్టబైండు సెట్టు రూ. 45-00 లు. క్యాలికోబైండు సెట్టు రూ. 58-50 లు.

ఒక్కొక్క సంపుటం:

అట్టబైండు రూ. 5-00

క్యాలికో రూ. 6-50

(పోస్టేజీ ప్రత్యేకము)

“భారత యువ జనులారా!”

అనువాదములు :

కీ. శే. తత్త్వానందస్వామిలవారు

భారతయువజనులను ప్రబోధించి శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారొసగిన ఉపన్యాసముల సంపుటికరణము! ఒక్కొక్క ఉపన్యాసము భావగాంభీర్యము గలిగి యలరారుచున్నది.

274 పుటలు

(దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము!)

వెల : రూ. 3-00

ఇట్లు వ్రాయుదు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-800004

సంపాదకులు: శ్రీ చిద్ధ శానందస్వామి.

శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-600021) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ చిద్ధ శానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మద్రాసు-600004) నండి ప్రచురింపబడినది.